

**MINISTERUL EDUCAȚIEI, CULTURII ȘI CERCETĂRII
AL REPUBLICII MOLDOVA**

CURRICULUM NAȚIONAL

**LA LIMBA ROMÂNĂ
PENTRU INSTITUȚIILE DE EDUCAȚIE TIMPURIE
CU PROGRAM ÎN LIMBILE MINORITĂȚILOR NAȚIONALE**

CHIȘINĂU 2018

CURRICULUMUL LA LIMBA ROMÂNĂ PENTRU INSTITUȚIILE DE EDUCAȚIE TIMPURIE CU PROGRAM ÎN LIMBILE MINORITĂȚILOR NAȚIONALE

CUPRINS

	4
PRELIMINARII	
I. REPERE CONCEPTUALE ALE CURRICULUMULUI	7
II. COMPETENȚE SPECIFICE ALE DISCIPLINEI	11
III. ADMINISTRAREA DISCIPLINEI	11
IV. REPARTIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR PE UNITĂȚI DE CONȚINUT	12
4.1 GRUPA MEDIE	14
• Unități de învățare	
• Componente structurale ale unităților de conținut	
4.2 GRUPA MARE	21
• Unități de învățare	
• Componente structurale ale unităților de conținut	
4.3 GRUPA PREGĂTITOARE	28
• Unități de învățare	
• Componente structurale ale unităților de conținut	
V. SUGESTII METODOLOGICE	37
VI. SUGESTII DE EVALUARE	39
	41
BIBLIOGRAFIE	
Anexe:	
Minimum lexical	
Acte de vorbire	
Modele de vorbire	
Modele verbale în activități de regim	

PRELIMINARII

Învățarea limbii oficiale a statului în contextul multicultural și multiethnic al Republicii Moldova este o prioritate națională a sistemului de învățământ, stabilită în documentele normative și strategice.

În context, *Curriculumul la Limba română pentru instituțiile de educație timpurie cu program în limbile minorităților naționale* este un document inovativ, ce vizează procesul de învățare a limbii oficiale a statului, racordat cu tendințele actuale la nivel european de învățare timpurie a unei limbi nematerne/străine, ceea ce reprezintă o noutate pentru sistemul de învățământ din Republica Moldova.

Prezentul Curriculum este parte componentă a *Curriculumului național pentru educație timpurie*, a *Concepției naționale de studiere a limbii române în instituțiile cu instruire în limbile minorităților naționale* și reprezintă un document reglator la nivel național. Curriculumul este proiectat pentru realizare în instituțiile preșcolare, grupele: medie (4-5 ani), mare (5-6 ani) și pregătitoare (6-7 ani).

Scopul Curriculumului la Limba română pentru instituțiile de educație timpurie cu program în limbile minorităților naționale constă în identificarea și valorificarea politicilor educaționale naționale și europene de învățare a limbii române ca limbă nematernă în instituțiile de educație timpurie cu program în limbile minorităților naționale.

Necesitatea de a introduce Curriculumul de învățare a limbii române la nivelul educației timpurii a fost dictată de mai mulți factori, precum:

- sporirea calității învățării limbii române în instituțiile de învățământ general cu instruire în limbile minorităților naționale, prevăzută de *Programul național pentru îmbunătățirea calității învățării limbii române în instituțiile de învățământ general cu instruire în limbile minorităților naționale* (2016-2020), aprobat prin HG nr. 904 din 31 decembrie 2015;
- racordarea procesului de învățare a limbii române ca limbă nematernă la documentele de politici europene, și anume la *Cadrul European Comun de Referință pentru Limbi: predare-învățare-evaluare* (CECRL) (2018);
- corelarea competențelor de comunicare în limba română ca limbă nematernă cu nivelurile europene de performanță lingvistică conform CECRL- 2018;
- racordarea conținuturilor educaționale din actualul Curriculum cu cele din curricula conexe la nivel preșcolar și primar: *Curriculum pentru educația timpurie*, *Curriculum la*

limba și literatura română pentru instituțiile de învățământ cu instruire în limbile minorităților naționale, ciclul primar, curricula disciplinelor conexe din aria Limbă și comunicare.

Curriculumul este elaborat în acord cu actualele documente de politici educaționale naționale și internaționale: *Codul Educației al Republicii Moldova (2014); Strategia de dezvoltare a educației pentru anii 2014-2020 „Educația-2020” (2014); Standardele de eficiență a învățării la limba și literatura română (2011), Standardele de eficiență a învățării limbii române ca limbă nematernă în învățământul primar și preuniversitar din Republica Moldova (2011), Cadrul de Referință al Curriculumului Național (2017), Cadrul de Referință al Educației Timpurii în Republica Moldova (2018), Cadrul European Comun de Referință pentru Limbi: predare-învățare-evaluare (2018)* și promovează abordarea sistemică a conceptului de curriculum, modelul de proiectare curricular centrat pe competențe și finalități, conceptualizarea învățării din perspectivă inter- și transdisciplinară.

Funcțiile Curriculumului derivă din documentele de referință în vigoare din sistemul educațional, având caracter reglator și strategic: de conceptualizare, proiectare, corelare, reglementare și normare, de orientare a procesului de învățare a limbii române ca limbă nematernă în instituțiile preșcolare cu program în limbile minorităților naționale.

Curriculumul la Limba română pentru instituțiile de educație timpurie include, pe lângă *Preliminarii*, câteva compartimente:

- *Repererele conceptuale ale Curriculumului* reprezintă cadrul conceptual de învățare a limbii române ca limbă nematernă în instituțiile cu program în limbile minorităților naționale.
- *Competențele specifice ale disciplinei* structurează demersul formativ al procesului de învățare a limbii române pe întreg parcursul treptei preșcolare (vizează receptarea și producerea de mesaje orale, simple și scurte, în situații uzuale, familiare; identificarea și aprecierea elementelor specifice culturii române, exprimarea interesului și respectului pentru valorile naționale).
- *Unitățile de învățare* derivă din competențele specifice și indică achizițiile copilului pentru fiecare perioadă de învățare, diferită de la grupă la grupă (medie, mare, pregătitoare).
- *Administrarea disciplinei* indică statutul obiectului de studiu cuprins în aria curriculară Limbă și comunicare, numărul de ore proiectat pentru învățare.
- *Repartizarea orientativă a orelor* reflectă o distribuție a timpului alocat pentru de studiu pe unități de conținut, respectiv pe grupe (medie, mare, pregătitoare), activități de bază și activități complementare.
- *Unitățile de conținut* prezintă baza de operare pentru formarea competențelor, ele cuprind o tematică variată, în acord cu interesele și nevoile copilului de vârstă școlară mică (*Eu și universul meu familiar. Eu și lumea din jurul meu*).

- *Activitățile de învățare și produsele educaționale recomandate* reprezintă atât modalitățile de formare a unităților de competențe prin care se vehiculează unitățile de conținut, cât și produsele ce urmează a fi realizate în procesul de studiu.

- *Sugestiile metodologice* au rolul de a orienta profesorul în organizarea demersului didactic pentru a facilita formarea competențelor.

- *Sugestiile de evaluare* recomandă cadrului didactic modalitățile de evaluare a procesului de instruire la treapta preșcolară.

Curriculumul este conceptualizat și structurat pentru a oferi un parcurs didactic coerent, racordat la nevoile și preocupările copiilor de vârstă școlară mică din instituțiile de educație timpurie, la un nivel de achiziție Pre A1, incipient, în concordanță cu CECRL. Oferta curriculară proiectată de actualul Curriculum reprezintă un prim pas de familiarizare a copiilor din instituțiile preșcolare cu instruire în limbile minorităților naționale *cu limba română*, care constituie, de facto, o altă formă de comunicare verbală decât limba maternă. Procesul de învățare va permite achiziții conștiente, etapizate în învățarea limbii române pe fiecare grupă (medie, mare, pregătitoare).

Precizăm că documentul normativ este centrat pe formarea efectivă a competențelor de comunicare ale copiilor și nu pe unități de conținut (tematice și lingvistice)/conținuturi lingvistice, care sunt concepute ca mijloace de operare pentru dezvoltarea competențelor.

Curriculumul prevede o abordare didactică flexibilă, diferențiată în selectarea materiei de învățare, organizarea procesului de studiu etc., având în vedere particularitățile psihologice, interesele specifice ale preșcolarilor, contextele locale diferite etc., dar și adaptările la viziunile metodologice ale fiecărui cadru didactic. De asemenea, se recomandă ajustarea continuă a materiei de studiu la stilurile diverse de învățare, particularitățile individuale ale copiilor, inclusiv cu CES și la nivelul de achiziții anterioare ale grupului-țintă.

Curriculumul proiectează diverse oportunități de învățare a limbii române atât în activități de bază (instruire lingvistică), cât și complementare (activități de regim, activități comune părinți-copii, imersiuni culturale etc.). Extinderea mediului de comunicare în limba română în activitățile de regim din grădiniță, dar și în mediul familiar va facilita procesul achizițiilor de comunicare în limba română. Implicarea activă a părinților în procesul de învățare va crește gradul de motivare și măsura în care competențele formate vor putea fi utilizate cu succes în contexte reale familiare și sociale.

Beneficiarii prezentului document sunt concepatorii de curriculum, experții și specialiștii în domeniu, autorii de suporturi curriculare la limba română pentru instituțiile preșcolare cu program în limbile minorităților naționale (manuale, ghiduri, culegeri, materiale didactice etc.),

profesorii de limba română din instituțiile de învățământ cu program în limbile minorităților naționale, educatorii, părinții și copiii care învață limba română ca limbă nematernă în grădinițe.

Generalizând, considerăm că *Limba română pentru instituțiile cu program în limbile minorităților naționale* oferă spațiu pentru familiarizarea timpurie a copiilor cu limba oficială a statului, valorile naționale, formarea corectă, complexă și armonioasă a personalității copilului, promovarea dialogului intercultural în RM.

Punerea în practică a *Curriculumului la limba română* pentru preșcolari încurajează, în premisa realizării competențelor proiectate creativitatea și libertatea cadrelor didactice / educatorilor în ceea ce privește:

- selectarea materiei de învățare în funcție de grupul de copii;
- utilizarea personalizată a activităților de învățare și a produselor didactice recomandate;
- proiectarea și realizarea unor strategii de predare-învățare-evaluare originale, optând pentru varia tehnici și metode;
- abordarea trans- și interdisciplinară proprie a demersului didactic în vederea promovării drepturilor copilului, toleranței, a valorilor multiculturale și respectului reciproc într-o societate modernă.

I. REPERE CONCEPTUALE ALE CURRICULUMULUI

Educația lingvistică timpurie a copiilor din instituțiile cu program în limbile minorităților naționale este o prioritate a învățământului contemporan din Republica Moldova, un mijloc de promovare a dialogului intercultural la nivel național.

Conceput în baza documentelor de politici lingvistice naționale și internaționale, Curriculumul prezintă demersul educațional privind învățarea limbii române de către copiii de vârstă preșcolară în instituțiile cu predare în limbile minorităților naționale.

Curriculumul la Limba română pentru instituțiile de educație timpurie cu program în limbile minorităților naționale are drept obiectiv primordial formarea competenței elementare de comunicare în limba română, creșterea interesului pentru învățarea limbii de stat, încurajarea curiozității pentru schimbul de informații în limba română în contexte familiare, uzuale, pregătirea terenului pentru activitățile de învățare ce vor urma/ulterioare, valorificării elementelor specifice culturii naționale, pentru asigurarea comunicării interculturale eficiente și integrării sociale.

Curriculumul se axează pe abordarea psihocentrică, sociocentrică, transdisciplinară, prioritare fiind în această etapă formarea competenței de înțelegere la auz și a celei de exprimare orală la copii. Curriculumul la limba română este elaborat în context cu documentele de politici lingvistice europene, *Cadrul European Comun de Referință pentru Limbi: învățare, predare, evaluare*. CECRL

definește nivelurile de competență de comunicare, care permite a măsura progresul utilizatorului la fiecare etapă a procesului de învățare și la orice etapă a vieții. Conform *Cadrului*, sunt stabilite 6 niveluri de competență lingvistică: A1, A2, B1, B2, C1, C2. Aceste niveluri corespund diviziunii clasice de cunoaștere a limbii:

- nivel de bază (A) - utilizator elementar
- nivel intermediar (B) - utilizator independent
- nivel avansat (C) - utilizator experimentat.

La nivelul Pre-A1 copilul poate înțelege afirmații scurte, foarte simple, cu condiția ca acestea să fie pronunțate lent și clar, însoțite de imagini sau gesturi pentru a sprijini înțelegerea și să fie repetate dacă este necesar. Poate recunoaște și folosi cuvinte uzuale, frecvente în comunicarea de zi cu zi (numere, date, zile ale săptămânii, denumiri de obiecte, ființe și nume de persoane cunoscute etc.). Poate înțelege și poate răspunde la întrebări foarte simple care îl privesc direct (de exemplu, nume, vârstă și adresă), spuse cu claritate și viteză corespunzătoare vârstei și contextului educațional.¹

Pornind de la ideea că „Funcția *Cadrului european de referință* nu constă în a prescrie cu strictețe anumite obiective, metode pe care beneficiarii ar trebui să le utilizeze pentru educația lingvistică timpurie², raportat la nivelul Pre-A1, am optat pentru „o arborescență flexibilă”, ce se distinge prin gradualitate conform vârstei copilului.

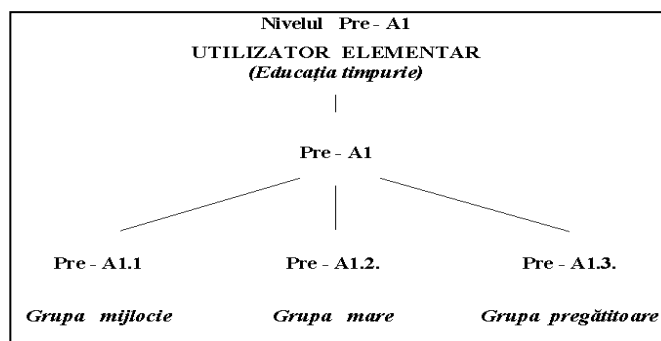

Figura nr. 1 Arborescența flexibilă a Nivelului Pre-A1

Descifrarea arborescenței pentru nivelul Pre - A1 o prezentăm în tabel.

Nivelul de învățământ	Grupa	Descriere globală (ce poate face copilul)	
		Înțelegere	Vorbire

¹ <https://mail.google.com/mail/u/0/#inbox/164f6c12b8ada107?projector=1&messagePartId=0.1> , p. 36

² [CECRL: învățare, predare, evaluare / Comitetul Director pentru Educație “Studierea limbilor și cetățenia europeană”; trad. din lb. fr. de Gheorghe Moldovanu. – Ch.: S. n., 2003, p. 4 // <http://isjvn.vn.edu.ro/upload/f527.pdf>, p. 35]

Nivelul Pre - A1: EDUCAȚIA TIMPURIE

Educația antepreșcolară		Grupa medie	
Grupa mare			
		Poate identifica sunete și unele grupuri de sunete specifice limbii române, rostite izolat și în cuvinte. Poate recunoaște auditiv denumirile unor obiecte, ființe din mediul apropiat în enunțuri simple și scurte, articulate clar și rar, pe teme uzuale, cu sprijin imagistic sau gestual din partea profesorului.	Poate pronunța sunete și unele grupuri de sunete specifice limbii române, izolat și în cuvinte. Poate reproduce cuvinte, modele verbale scurte și pe teme familiare cu sprijinul profesorului. Poate numi și descrie unele obiecte, ființe, din universul imediat, după mărime și culoare. Poate formula întrebări și răspunsuri scurte cu referire la propria persoană, obiecte, ființe din imediata apropiere, ajutat de profesor.
		Poate identifica sunete și unele grupuri de sunete specifice limbii române, rostite izolat și în cuvinte, <i>cuvinte în enunțuri simple și scurte</i>. Poate recunoaște auditiv denumirile unor obiecte, ființe în enunțuri scurte și simple, pe teme uzuale. Poate <i>percepe semnificația globală a unor mesaje simple și scurte</i>, articulate clar și rar, pe teme familiare, cu repere imagistice, gestuale, <i>auditive etc.</i> din partea profesorului, <i>colegului</i>. Poate fi interesat să participe la dialoguri simple și scurte, în situații familiare, cu respectarea regulilor de etichetă verbală.	Poate pronunța sunete și unele grupuri de sunete specifice limbii române, izolat, în cuvinte și <i>enunțuri simple</i>. Poate reproduce modele verbale, <i>enunțuri simple și scurte</i> pe teme uzuale <i>în bază de repere</i>. Poate numi, <i>număra</i> și descrie unele obiecte, ființe, din <i>mediul apropiat</i>, după mărime, culoare și formă. Poate formula întrebări <i>scurte în situații de necesitate imediată</i>. Poate prezenta <i>răspunsuri simple la întrebări și poate oferi informații simple, punctuale vizând propria persoană, obiecte, ființe din mediul apropiat și activități cotidiene</i>, cu susținerea profesorului/ încurajat de profesor. Poate <i>participa</i> cu interes la dialoguri simple, <i>realizând schimb de informații cu interlocutori cunoscuți</i>, în situații de comunicare uzuală cu respectarea regulilor de etichetă verbală.

	Învățământul preșcolar	Grupa pregătitoare	Poate identifica sunete și unele grupuri de sunete specifice limbii române, <i>cuvinte, clișee în enunțuri simple și scurte</i>, rostite izolat și în cuvinte. Poate recunoaște auditiv denumirile unor obiecte, ființe, acțiuni în enunțuri scurte și simple, pe teme cunoscute, <i>semnificația globală a unor mesaje simple și scurte</i>, articulate cu claritate, pe teme cotidiene, cu și fără repere din partea interlocutorului.	Poate articula sunete și unele grupuri de sunete specifice limbii române, în cuvinte, <i>enunțuri, texte cunoscute</i>. Poate reproduce cu <i>acuratețe</i> unele <i>informații, poezii, cântece</i> în bază de repere. Poate numi, număra (<i>până la 20</i>) și descrie unele obiecte, ființe, <i>persoane</i> din <i>mediul apropiat, cu și fără repere</i>. Poate formula întrebări și poate rezenta răspunsuri la întrebări și oferi <i>informații simple, înlănțuite logic, clar articulate, privind propria persoană, obiecte, ființe</i> din mediul apropiat și <i>activități cotidiene, cu și fără repere</i>. Poate participa cu interes la dialoguri simple, realizând schimb de <i>informații cu interlocutori cunoscuți și necunoscuți</i>, în diferite contexte de comunicare cu respectarea regulilor de etichetă verbală.
--	------------------------	--------------------	---	--

Abordarea comunicativ-funcțională a procesului de predare-învățare-evaluare a limbii române ca limbă nematernă la etapa timpurie este necesară, aceasta fiind, potrivit specialiștilor, perioada celei mai intensive receptivități, mobilități și sensibilități psihice, considerată și „perioada progreselor”. Este etapa în care:

- se formează și se dezvoltă profilul psihologic al copilului;
- se conturează particularitățile personalității copilului, procesele intelectuale, emotive, voliționale;
- se învață din curiozitatea de a ști totul;
- se realizează o prodigioasă verbalizare și organizare a limbajului, când se memorează ușor informația ilustrată prin imagini plastice sau cea care l-a emoționat pe copil etc.

Activitățile de învățare reies din perspectiva comunicativ-funcțională a limbii și vor include o diversitate de tehnici de comunicare integrată, transdisciplinară, abordate prin prisma funcționalității și a capacității acționale, urmărind dezvoltarea deprinderii integratoare de înțelegere la auz și producere de mesaje orale și, implicit, formarea competențelor specifice corespunzătoare. Este la latitudinea profesorului să aleagă materialele didactice auxiliare în vederea realizării sarcinilor curriculare, care vor elimina sau, cel puțin, vor diminua un gol de comunicare în limba română, contribuind, în același timp, la păstrarea *identității de origine* de pe pozițiile interculturalității, încă din fragedă copilărie.

Este necesar să subliniem că în CECRL a fost introdusă și noțiunea de mediere în predarea și învățarea limbilor străine, fiind unul din cele patru moduri de comunicare, și anume: recepție, interacțiune, producție și mediere. Or, folosirea limbajului implică foarte des mai multe activități, iar medierea combină recepția, producția și interacțiunea. În plus, în multe cazuri, nu se folosește o limbă doar pentru a comunica un mesaj, ci mai degrabă pentru a dezvolta o idee prin intermediul a ceea ce se numește „punerea în limbaj” (pentru a vorbi despre o idee și așa pentru a-și exprima gândurile: comunicând, din englezescul „*languageing*”) sau pentru a încuraja înțelegerea și comunicarea. Medierea poate fi făcută atât de educator/profesor, cât și de alți participanți la procesul de comunicare (părinți, colegi etc.). Medierea, în contextul educației lingvistice, poate fi de 4 tipuri: lingvistică, culturală, socială și pedagogică.³

Un element de noutate al Curriculumului constă în dezvoltarea graduală a unităților de competență, care să asigure un proces de succes de *predare-învățarea limbii române simultan cu limba maternă*. Această concepție a fost elaborată și pilotată în perioada 2015-2018 de către Asociația Națională a Trainerilor europeni din Moldova (ANTEM) cu suținerea financiară a Înalțului Comisar Pentru Minorități Naționale OSCE de la Haga și a Agenției Elvețiene de Dezvoltare și Cooperare.

Învățarea simultană a limbilor este o concepție de politică educațională menită să creeze oportunități reale pedagogice pentru a asigura eficiența procesului didactic în predarea/învățarea în același timp a două sau mai multe limbi, cu același conținut, bazat pe același rezultat final. Învățarea simultană a limbilor este abordată de specialiști ca o activitate didactică realizată concomitent, care se bazează pe activități integrate sau experiențiale, iar accentul se pune pe *educația limbajului și a comunicării*, extinsă în activități de *educație literar-artistică, educație muzicală, educație plastică*. La grădiniță învățarea simultană a limbilor are loc și în activități de regim, adică pe tot parcursul zilei: *sosirea copiilor, gimnastica matinală, întâlnirea de dimineață, dejunul, deprinderile de igienă personală, deprinderi de ordine și disciplină, masa de prânz, plimbări la aer liber, somnul de zi, gimnastica după somnul de zi, proceduri de călire, gustarea, cina, plecarea acasă*. La preșcolari educația lingvistică se efectuează pe două paliere: *audierea/perceperea și reproducerea mesajelor orale*.

Activitățile de învățare simultană ale copilului preșcolar trebuie să fie cât mai variate și creative, să se axeze în mod special pe metode active și interactive, deoarece copiii învață mult

³ Brian North, Enrica Piccardo. Common european framework of reference for languages: learning, teaching, assessment. Developing Illustrative Descriptors of Aspects of Mediation for the CEFR. Education Department Council of Europe. Strasbourg, 2016]

mai repede, ușor și plăcut în cazul când există o interacțiune între toți cei implicați în procesul de învățare: copil - educator, copil - părinte, grupul de copii.

Specialiștii în didactică recomandă ca părintele să participe la diverse activități, la evenimentele culturale, la diferite jocuri. Cărțile, CD-urile, casetele video reprezintă un ajutor substanțial în exersarea împreună a limbilor în proces de învățare. Dacă părintele cunoaște bine limba pe care o învață actualmente copilul, ar fi indicat să converseze cu el, să-l învețe cuvinte, expresii noi fără a-l forța. Părinții își pot îmbunătăți propriul limbaj bilingv în timp ce dezvoltă competențele lingvistice la copii lor. Se știe că bilingvismul nu afectează în mod negativ educația copilului. Dimpotrivă, are un impact pozitiv asupra dezvoltării copilului.

În prezentul *Curriculum* se pune accent pe competențele de comunicare, autorii raliindu-se astfel documentelor europene actuale, în care se recunoaște că progresul de învățare echivalează cu progresul în comunicare și nu doar cu cel al cunoașterii sistemului lingvistic.

II. COMPETENȚE SPECIFICE ALE DISCIPLINEI

1. Receptarea mesajelor orale scurte și simple în situații de comunicare familiare, manifestând atenție, interes și atitudine pozitivă în procesul de învățare a limbii române.
2. Producerea de mesaje orale scurte, demonstrând comportament verbal și nonverbal autonom în diverse contexte de comunicare uzuale.
3. Aprecierea elementelor specifice culturii române, exprimând interes și respect pentru valorile naționale.

III. ADMINISTRAREA DISCIPLINEI

Statutul disciplinei	Aria curriculară	Grupa	Nr. de ore pe an
Obligatorie	Limba și comunicare	Grupa medie	216 ore
		Grupa mare	216 ore
		Grupa pregătitoare	216 ore

IV. REPARTIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR PE UNITĂȚI DE CONȚINUT

Grupa	Unități de conținut	Nr. de ore
Grupa medie	1. Să facem cunoștință!	13 ore
	2. Jucăriile mele	13 ore
	3. Grădinița mea	15 ore
	4. Eu și familia mea	13 ore
	5. Camera mea	13 ore
	6. Îmi plac fructele și legumele	15 ore
	7. Animale și păsări	13 ore
	8. Patria mea - Republica Moldova	13 ore
	<i>dintre care</i>	
	<i>Practica rațională a limbii</i>	82 ore
	<i>Evaluări și recapitulări</i>	8 ore

	<i>Imersiuni culturale</i>	8 ore
	<i>Ore la discreția cadrului didactic</i>	10 ore
	ÎN TOTAL	108 ore
Grupa mare	1. Eu și prietenii mei la grădiniță	17 ore
	2. Familia mea	13 ore
	3. Casa mea	17 ore
	4. Ce fructe și legume gustoase!	13 ore
	5. Ce multe animale!	11 ore
	6. O zi din viața mea	11 ore
	7. Cele patru anotimpuri	13 ore
	8. Plaiul meu	13 ore
	dintre care	
	<i>Practica rațională a limbii</i>	82 ore
	<i>Evaluări și recapitulări</i>	8 ore
	<i>Imersiuni culturale</i>	8 ore
	<i>Ore la discreția cadrului didactic</i>	10 ore
	ÎN TOTAL	108 ore
Grupa pregătitoare	1. Eu sunt la grădiniță	13 ore
	2. Eu și familia mea	13 ore
	3. Casa mea	13 ore
	4. Mijloace de transport	13 ore
	5. Anotimpurile anului	13 ore
	6. Preferințe	13 ore
	7. Locuiesc în Republica Moldova	20 ore
	8. La revedere, grădiniță!	10 ore
	dintre care	
	<i>Practica rațională a limbii</i>	82 ore
	<i>Evaluări și recapitulări</i>	8 ore
	<i>Imersiuni culturale</i>	8 ore
	<i>Ore la discreția cadrului didactic</i>	10 ore
	ÎN TOTAL	108 ore

Activități complementare

Grupa	Activități	Nr. ore 108
Grupa medie	Activități de regim	1 oră× 10 zile×9 luni = 90 ore
	Activități comune părinți-copii	2 ore× 9 luni = 18 ore
Grupa mare	Activități de regim	1 oră× 10 zile×9 luni = 90 ore
	Activități comune părinți-copii	2 ore× 9 luni = 18 ore
	Activități de regim	1 oră× 10 zile×9 luni = 90 ore

Grupa pregătitoare	Activități comune părinți-copii	2 ore× 9 luni = 18 ore
---------------------------	---------------------------------	------------------------

PROIECTAREA TIMPULUI PENTRU ACTIVITĂȚI DIDACTICE PE GRUPE

Grupa	Timpul proiectat pentru o activitate
Grupa medie	20 minute
Grupa mare	30 minute
Grupa pregătitoare	35 minute

4.1 GRUPA MEDIE

• Unități de învățare

Unități de competențe	Unități de conținut	Activități de învățare și produse educaționale recomandate
Competența 1. Receptarea mesajelor orale în diferite situații de comunicare, manifestând atenție, interes și atitudine pozitivă în procesul de învățare a limbii române		
1.1 Identificarea sunetelor și a unor grupuri de sunete specifice limbii române, rostite izolat și în cuvinte. 1.2 Recunoașterea denumirii unor obiecte, ființe, din mediul apropiat, în enunțuri scurte și simple, pe teme familiare, articulate clar și rar. 1.3 Distingerea semnificației globale a unor enunțuri simple, articulate clar și rar, pe teme familiare, cu sprijin din partea profesorului. 1.4 Recunoașterea auditivă a unor informații concrete, din enunțuri simple, rostite clar și rar, însoțite de suport imagistic. 1.5 Exprimarea reacției verbale și/sau nonverbale la salut, întrebare/instrucțiune simplă și scurtă, rostită clar și rar de cadrul didactic, însoțită de gesturi. 1.6 Manifestarea atenției și a curiozității pentru înțelegerea unor mesaje audiate în limba română, simple și scurte, pe teme familiare.	Contexte tematice 1. Să facem cunoștință! Jucăriile mele Grădinița mea Eu și familia mea Camera mea Îmi plac fructele și legumele Animale și păsări Patria mea - Republica Moldova Acte de vorbire: • Formule de salut la întâlnire și la despărțire; • răspunsuri la salut; • formule de adresare; • formule de prezentare (autoprezentare și prezentare a cuiva); • formule de mulțumire; • identificare de obiecte, persoane, ființe; • oferirea de informații despre propria persoană, alte persoane; • cererea de informații cu privire la obiecte, ființe, persoane; • oferirea de răspunsuri verbale și nonverbale; • descriere de obiecte, ființe; • exprimare de urări; • exprimarea cantității/enumerarea; • instrucțiuni.	Activități: • recunoașterea anumitor sunete, grupuri de sunete în cuvintele audiate, prin executarea acțiunilor potrivit sarcinii; • recepționarea la auz a unităților lexicale, însoțite de suport vizual, și îndeplinirea însărcinărilor cadrului didactic; • selectarea unor obiecte/ imagini, conform sarcinilor propuse, din mesajului audiat; • asocierea cuvântului cu un obiect/ imagine; • sistematizarea cuvintelor audiate după anumite caracteristici; • semnalarea prin mișcări/răspuns nonverbal sau verbal scurt a înțelegerii enunțului audiat; • exerciții de percepere a sensului întrebărilor/răspunsurilor audiate; • exerciții de sesizare a mesajului unui dialog audiat; • realizarea unor acțiuni simple de aranjare a obiectelor/imaginilor conform sarcinilor primite. • exerciții de înțelegere a instrucțiunilor de tipul "ascultă și arată/ repetă/ găsește/ colorează" etc.; • exerciții de tipul <i>da/nu</i>; • desenarea, colorarea unor imagini, potrivit mesajului audiat, • jocuri didactice de recunoaștere, identificare a unor obiecte/ imagini dintr-o serie dată, utilizând

	Elemente de construcție a comunicării: Enunțul: Organizarea structurală a enunțului (în baza modelelor de vorbire). Propoziția simplă. Exprimarea afirmativă, negativă; enunțiativă, interogativă. Vocabular conform ariei tematice stabilite: exprimarea unor acțiuni; denumirea obiectelor, ființelor; exprimarea unor însușiri, cantități; desemnarea unor persoane; exprimarea coordonatelor acțiunii. Sunete, grupuri de sunete, accent, intonație. Dialog. Monolog/descriere	fișe de lucru/carduri cu imagini; • exerciții de utilizare a fișelor de lucru/cardurilor cu imagini; • audierea unor înregistrări în format CD/ din cărți sonore, pe teme familiare; • audierea unor poezii, simple și scurte (CD, mp3); • audierea unor cântece simple pentru copii în format mp3/mp 4; • vizionarea unor secvențe de filme cu desene animate în limba română; • etc. Produse: • reacții verbale sau nonverbale; • recepționare de întrebări/ răspunsuri la întrebări; • receptare de dialoguri simple și scurte; • înțelegerea unor descrieri simple; • desene
Competența 2. Producerea de mesaje orale, demonstrând comportament verbal și nonverbal autonom în diverse contexte de comunicare		
2.1 Pronunțarea unor sunete și grupuri de sunete specifice limbii române, izolat și în cuvinte. 2.2. Reproducerea unor enunțuri simple și scurte/modele verbale, pe teme familiare, cu sprijinul profesorului. 2.3. Numirea, descrierea orală a unor obiecte, ființe, din universul apropiat, după mărime și culoare. 2.4. Oferirea răspunsurilor scurte și formularea de întrebări simple și scurte, în situații familiare, cu sprijinul profesorului. 2.5. Participarea cu interes la dialoguri simple și	Contexte tematice 1. Să facem cunoștință! 2. Jucăriile mele 3. Grădinița mea 4. Eu și familia mea 5. Camera mea 6. Îmi plac fructele și legumele 7. Animale și păsări 8. Patria mea - Republica Moldova Acte de vorbire: • Formule de salut la întâlnire și la despărțire; • răspunsuri la salut; • formule de adresare; • formule de prezentare (autoprezentare și	• repetarea după profesor a sunetelor, grupurilor de sunete, cuvintelor, individual/în cor; • reproducerea formulelor de salut, de rămas bun, de prezentare; • repetarea întrebărilor și a răspunsurilor după model; • formularea răspunsurilor și a întrebărilor simple și scurte de identificare a unor obiecte; • exerciții de improvizare a unor dialoguri simple, în baza modelelor; • descrierea jucăriei preferate, a unui obiect după anumite repere; • descrierea obiectelor în baza unor

scurte, în situații familiare, cu respectarea regulilor de etichetă verbală. 2.6 Prezentarea unor informații elementare despre sine (nume, gen, vârstă), obiecte, ființe, cu sprijin din partea profesorului. 2.7. Manifestarea curiozității pentru schimbul de informații în limba română, în contexte familiare, de grup.	prezentare a cuiva); • formule de mulțumire; • identificare de obiecte, persoane, ființe și stabilirea apartenenței; • oferirea de informații despre propria persoană, alte persoane; • cererea de informații cu privire la obiecte, ființe, persoane; • oferirea de răspunsuri verbale și nonverbale; • descriere de obiecte, ființe; • exprimare de urări; • exprimarea cantității/enumerarea; • instrucțiuni. Elemente de construcție a comunicării: Enunțul: Organizarea structurală a enunțului (în baza modelelor de vorbire). Propoziția simplă. Exprimarea afirmativă, negativă; enunțiativă, interogativă. Vocabular conform ariei tematice stabilite: exprimarea unor acțiuni; denumirea obiectelor, ființelor; exprimarea unor însușiri, cantități; desemnarea unor persoane; exprimarea coordonatelor acțiunii; Sunete, grupuri de sunete, accent, intonație. Dialog. Monolog/descriere.	imagini/carduri cu imagini pe teme familiare; • jocuri de prezentare (autoprezentare și prezentarea altor persoane); • jocuri didactice de identificare, recunoaștere; • recitarea unor poezii simple și scurte, însoțite de gesturi; • recitarea unor poezii simple și scurte pe roluri; • interpretarea în grup unor cântece însoțite de mișcări; • enumerarea obiectelor reale/sau din imagine; • colorarea/desenarea/modelarea unor obiecte; • realizarea unor colaje din imagini/fotografii/autocolante; • etc. Produse: • reacții verbale și nonverbale; • enunțuri simple și scurte, în baza modelelor de vorbire; • întrebări simple și scurte, în baza modelelor de vorbire; • descriere a unor obiecte, vietăți; • dialoguri-model; • recitare de poezii; • interpretări de cântece; • desene; colaje etc.
Competența 3. Aprecierea elementelor specifice culturii limbii române, exprimând interes și respect pentru valorile culturi naționale		
3.1 Reproducerea de poezii, cântece, jocuri populare verbale simple și scurte în cadrul activităților de învățare a limbii române. 3.2 Recunoașterea unor elemente ale culturii	Contexte tematice 1. Să facem cunoștință! 2. Jucăriile mele 3. Grădinița mea	Activități: • audierea și reproducerea unor poezii, cântece despre plaiul natal, în limba română; • exerciții de audiere/vizionare a unor

naționale (cântece, poezii, sărbători tradiționale etc.). 3.3. Adoptarea unor norme de comportament verbal și nonverbal, specifice culturii române (formule de salut, de prezentare). 3.4. Manifestarea interesului pentru comunicare în limba română, în cadrul activităților de grup.	4. Eu și familia mea 5. Camera mea 6. Îmi plac fructele și legumele 7. Animale și păsări 8. Patria mea - Republica Moldova Acte de vorbire: • Formule de salut la întâlnire și la despărțire; • răspunsuri la salut; • formule de adresare; • formule de prezentare (autoprezentare și prezentare a cuiva); • formule de mulțumire; • identificare de obiecte, persoane, ființe și stabilirea apartenenței; • oferirea de informații despre propria persoană, alte persoane; • cererea de informații cu privire la obiecte, ființe, persoane; • oferirea de răspunsuri verbale și nonverbale; • descriere de obiecte, ființe; • exprimare de urări; • exprimarea cantității/enumerarea; • instrucțiuni. Elemente de construcție a comunicării: Enunțul: Organizarea structurală a enunțului (în baza modelelor de vorbire). Propoziția simplă. Exprimarea afirmativă, negativă; enunțiativă, interogativă. Vocabular conform ariei tematice stabilite: exprimarea unor acțiuni; denumirea obiectelor, ființelor; exprimarea unor însușiri, cantități; desemnarea unor persoane; exprimarea coordonatelor acțiunii; redarea raporturilor dintre	secvențe audio, video conform tematicii proiectate; • recitarea unor poezii scurte și simple conform tematicii; • interpretarea unor cântece scurte și simple conform tematicii date; • activități cu utilizarea jocurilor populare verbale din folclorul copiilor (<i>Alunelu, alunelu, hai la joc!</i> etc.); • activități de înscenare a dialogurilor cu respectarea formulelor de etichetă verbală (de salut, de rămas bun și de adresare); • participare la conversații tematice dirijate de profesor; • interpretarea unor secvențe de dans popular; • confecționarea unui măștișor; • confecționarea unor globuri pentru Pomul de crăciun; • colorarea unor imagini (de ex. covorul moldovenesc) • realizarea unor desene tematice; • etc. Produse: • reacții verbale și nonverbale; • enunțuri simple și scurte; • întrebări simple și scurte; • dialoguri-model; • recitare de poezii; • interpretări de cântece; • confecționare de jucării, obiecte; • desene; • colaje; • etc.
--	--	--

	cuvinte.	
	Sunete, grupuri de sunete, accent, intonație. Dialog. Monolog/descriere.	
La sfârșitul activităților de învățare a limbii române în grupa medie, copil va fi capabil: • să recunoască și să reproducă sunete, unele grupuri de sunete specifice limbii române, rostite izolat și în cuvine; • să recunoască denumirea unor obiecte, ființe în modele verbale, articulate clar și rar, însoțite de suport imagistic; • să distingă sensul global al unui enunț simplu și scurt, audiat, pe teme familiare, în bază de repere, gesturi; • să sesizeze informații concrete dintr-un enunț scurt și simplu, audiat, și să reacționeze verbal/nonverbal potrivit contextului mesajului audiat; • să denumească și să descrie după repere obiecte din universul apropiat; • să formuleze răspunsuri și întrebări, în baza modelelor de vorbire, în contexte familiare; • să participe la dialoguri simple și scurte, utilizând formulele de etichetă verbală specifice limbii române; • să prezinte informații elementare despre sine, obiecte, în baza modelelor verbale; • să reproducă enunțuri scurte și simple/modele verbale, poezii, cântece, pe teme familiare; • să sesizeze și să îndeplinească instrucțiunile simple și scurte ale cadrului didactic privind activitatea cotidiană; • să manifeste atenție, interes pentru învățarea limbii române. manifestând ca atitudini specifice predominante: • atenție pentru receptarea mesajelor orale în limba română, în situații familiare; • interes pentru utilizarea limbii române în situații de comunicare cotidiene; • curiozitate pentru activitățile de învățare în limba română; • participare activă în contexte de comunicare uzuale; • atitudine pozitivă și respect pentru valorile culturii naționale.		

• **COMPONENTE STRUCTURALE ALE UNITĂȚILOR DE CONȚINUT - GRUPA MEDIE**

CONTEXTE TEMATICE	ACTE DE VORBIRE	ELEMENTE DE CONSTRUCȚIE A COMUNICĂRII (aspect aplicativ, fără utilizarea metalimbajului)
1. Să facem cunoștință! <i>Bună ziua! La revedere!</i> 1.2 <i>Cine ești tu?</i> <i>Cine este el/ea?</i> 1.4 <i>Cine este la grădiniță?</i>	Acte de vorbire: • Formule de salut la întâlnire și la despărțire; răspunsuri la salut; • formule de adresare; formule de prezentare (autoprezentare și prezentare a cuiva); • cererea de informații cu privire la o persoană; • oferirea de răspunsuri verbale și nonverbale	Nivelul sintactico-morfologic: A.1. Enunțul: propoziția. Organizarea structurală a enunțului (în baza modelelor de vorbire). Propoziția simplă. Tipuri de propoziții și structura lor specifică: Exprimarea afirmativă, negativă; enunțiativă, interogativă. A.2. Exprimarea unei acțiuni (verbul) • Modul indicativ: timpul prezent (forma afirmativă și

	(afirmative și negative); • identificări de persoane;	negativă) • Persoana, numărul la verb • Verbele neregulate <i>a fi, a avea</i> (exersarea contextuală a valorilor) B.1 Denumirea obiectelor, a ființelor (substantivul). • Genul, numărul substantivului • Cazurile substantivului (cazul nominativ, cazul acuzativ cu și fără prepoziții). Articularea substantivelor. • Articolul substantival hotărât și nehotărât (forme și utilizare la nominativ) B.2 Exprimarea însușirilor (adjectivul). • Genul și numărul adjectivelor • Acordul adjectivului cu substantivul determinat • Topica adjectivului B.3 Exprimarea persoanei (pronumele). • Persoana, genul și numărul. • Desemnarea persoanei (pronumele personal: <i>eu, tu, el, ea</i>) • Exprimarea posesiei (pronumele posesiv): <i>meu, mea</i> • Indicarea apropierii sau depărtării: <i>acesta, aceasta</i> • Formularea de întrebări/interogații (pronumele interogativ: <i>cine?, ce?, cum?, unde?</i>) B.4 Exprimarea cantității (numeralul). • Numeralul cardinal (1- 5) B.5 Exprimarea coordonatelor acțiunii – spațiu, timp, modalitate (adverbul). • Exprimarea afirmației: <i>da</i> ; Exprimarea negației: <i>nu</i> • Exprimarea modului: <i>bine</i> B.6 Exprimarea obiectului direct, indirect și a circumstanțelor (prepoziția). Indicarea locului (prepoziția de loc): <i>pe, în, la</i>
2. Jucăriile mele <i>Eu am o mașină. / Ce ai tu?</i> <i>Ana are o minge. /Ce are Dana?</i> <i>Cum este balonul?</i> <i>Eu am multe jucării!</i>	• Cererea de informații cu privire la un obiect; • oferirea de răspunsuri verbale și nonverbale (afirmative și negative); • prezentarea de informații despre propria persoană și despre alte persoane; • identificare de obiecte; descriere de obiecte; • exprimarea cantității;	
3. Grădinița mea <i>Unde ești (tu)?</i> <i>Unde este Sandu/Sanda?</i> <i>Ce este în sala de grupă?</i> <i>Ce este pe masă?</i> <i>Poftă bună!</i>	• Cererea de informații cu privire la un obiect, persoană, loc; • oferirea de răspunsuri verbale și nonverbale (afirmative și negative); • identificare de obiecte; prezentarea unei informații scurte despre obiecte; exprimarea cantității; • oferirea de informații despre propria persoană și despre alte persoane; • exprimare de urări;	
4. Eu și familia mea 4.1 <i>Cine este aceasta/acesta?</i> 4.2 <i>Cum este mama/tata?</i> 4.3. <i>Ce este mama/tata?</i> 4.4 <i>Câți ani ai?</i>	• identificare de persoane; • cererea de informații cu privire la o altă persoană; • prezentarea de răspunsuri verbale și nonverbale (afirmative și negative); • oferirea de informații despre propria persoană, alte persoane;	
Camera mea <i>Ce este în cameră?</i> <i>Ce este în dulap?</i> 5.3 <i>Cum este rochia/ tricoul?</i> 5.4 <i>Cine, ce îmbracă?</i>	• Cererea de informații cu privire la obiecte, persoane; • prezentarea de răspunsuri verbale și nonverbale (afirmative și negative); • identificare și descriere de obiecte; • oferirea de informații despre propria persoană și alte persoane;	

6. Îmi plac fructele și legumele 6.1 <i>Coșul cu fructe</i> 6.2 <i>Cum sunt fructele?</i> 6.3 <i>Coșul cu legume</i> 6.4 <i>Cum sunt legumele?</i> 6.5 <i>Mănânc fructe și legume</i>	• Cererea de informații cu privire la un obiect; • oferirea de răspunsuri verbale și nonverbale (afirmative și negative); • identificare de obiecte; • prezentarea unei informații scurte despre obiecte; • identificare și descriere de obiecte; • exprimarea cantității.	B.7 Exprimarea raporturilor de coordonare (conjunția) și • Nivelul semantico-lexical • Vocabular. Cuvinte care denumesc obiecte, persoane, ființe, însușiri, acțiuni, din aria tematică proiectată. Minimum lexical. Însușirea a 75 – 100 de unități lexicale/cuvinte, în modele de vorbire (Anexa 1).
Animale și păsări 7.1. <i>Animale de lângă casă</i> 7.2 <i>Pisica mea/câinele meu</i> 7.3. <i>Păsările din curte</i> 7.4. <i>Animale din pădure</i>	• Solicitarea de informații privind identificarea unei ființe; • oferirea de răspunsuri verbale și nonverbale (afirmative și negative) la solicitare; • prezentarea unor informații scurte despre ființe; • descrierea unor ființe;	Nivelul fonetic • Sunetele specifice limbii române. Articularea vocalelor [ă, â, î]; a consoanelor [d, t, n], urmate de e, i și a diftongilor oa, ea, ie. • Pronunțarea corectă a sunetelor în diverse poziții. Accentuarea corectă a cuvintelor. Modelarea intonației.
8. Patria mea - Republica Moldova 7.1 <i>Eu locuiesc în Republica Moldova</i> 7.2 <i>Am un plai ca din poveste</i> 7.3 <i>Sărbători și tradiții: Anul Nou, Mărțișorul</i> 7.4. <i>Din folclorul copiilor</i>	• Formule de prezentare (autoprezentare și prezentare a cuiva); • cererea de informații cu privire la un fapt, obiect, ființă; • oferirea de răspunsuri verbale și nonverbale (afirmative și negative).	Conținuturile de învățare (tematice și lingvistice) sunt prezentate în acte de vorbire/modèle de vorbire (abordare funcțional-comunicativă) (Anexa 2, 3) Dialogul Dialogul se realizează prin formulare de întrebări/răspunsuri scurte și simple în contexte familiare. Monologul. Descrierea orală a obiectelor și a vietăților cunoscute.
Texte recomandate: <i>Bună dimineața</i>, Iulian Filip; <i>Să facem cunăștiță</i>, Gr. Vieru; <i>Nuța</i>, c. Dragomir; <i>Jucăriile</i>, Gr. Vieru; <i>Tudorel</i>, Petru Cărare; <i>Păpușa vorbitoare</i>, Vasile Romanciuc; <i>Mașina</i>, Filip Mironov; <i>Vântul</i>, Gheorghe Ciocoi; <i>Balonașul</i>, Petru Cărare; <i>Numărătoare</i>, Gr. Vieru; <i>Meserie din copilărie</i>, Constantin Dragomir; <i>Mama, Tata, Sora, Fratele</i>, Gr. Vieru; <i>Bunicuța, Bunelul</i>, C. Dragomir; <i>Cel mai harnic</i>, Manole Neagu; <i>Mama mea-i învățătoare, Mama mea e doctoriță</i>, Gr. Vieru; <i>Buburuza, Mănușile, Fularul</i>, Ion Anton; <i>Cocoșel cu gâtul gol</i>, C. Dragomir; <i>Ghetele</i>, Axentie Blănoveschi; <i>Buburuza</i>, Valentin Roșca; <i>Mulțumesc păsluțe</i>, Anatol Ciocanu; <i>Cum vorbesc animalele</i> (folclor); <i>Purelul, Vaca</i>, Gr. Vieru; <i>Cocoșul, Găinușele</i>, C. Dragomir; <i>Gâsca, Curcanul, Puiul</i>, Gr. Vieru; <i>Găina, Rața</i>, Vasile Romanciuc; <i>Veverița</i>, Ștefan Tudor; <i>Puiul de urs, Iepurașul curajos</i>, Petru Cărare; <i>Vulpea, Tigrul</i>, V. Romanciuc; <i>Ariciul</i>, Iurie Colesnic; <i>Acasă</i>, Moldova, V. Romanciuc; <i>Țara mea</i>, Mihai Ungureanu; <i>Cântec despre țară</i>, Filip Mironov; <i>Pomul de iarnă</i>, Arcadie Suceveanu; <i>Vine iarna</i>, Ion Vieru; <i>Vine Moș Crăciun</i>, Manole Neagu; <i>Anul Nou</i>, Manole Neagu; <i>Anul Nou</i>, Mihai Ungureanu, <i>Mărțișor</i>, Anatol iocanu; <i>Plaiul meu, plai</i>, Simion Ghimpu; <i>La noi</i>, C. Dragomir; <i>Patria</i>, V. Romaniuc etc. Folclor: Din folclorul copiilor, Proverbe, ghicitori. Plugușorul. Cu semănatul. Colinde. Frământări de limbă. Numărători. <i>Luci, soare, luci, Dialog hazliu, Treci, ploaie, Vine ploaia, Ursul</i> (folclor) etc.		

4.2 GRUPA MARE

• Unități de învățare

Unități de competențe	Unități de conținut	Activități de învățare și produse educaționale recomandate
Competența 1. Receptarea mesajelor orale în diferite situații de comunicare, manifestând atenție, interes și atitudine pozitivă în procesul de învățare a limbii române		
1.1 Identificarea sunetelor și a unor grupuri de sunete specifice limbii române, a cuvintelor în enunțuri simple și scurte, rostite clar și rar. 1.2 Recunoașterea denumirii unor obiecte, ființe din mediul apropiat, în enunțuri scurte și simple, pe teme uzuale, rostite cu claritate. 1.3 Distingerea semnificației globale a unor mesaje scurte, rostite clar și rar, pe teme cunoscute, în bază de repere, gesturi. 1.4 Recunoașterea auditivă a unor informații concrete dintr-un enunț simplu audiat, articulat cu claritate, însoțit de suport imagistic, auditiv, tactil. 1.5 Exprimarea reacției adecvate la salut, întrebare/instrucțiune scurtă și simplă, rostită clar și rar, însoțită de gesturi de interlocutor. 1.6 Manifestarea atenției și a curiozității pentru înțelegerea unor mesaje audiate în limba română, simple și scurte, a unor	Contexte tematice: 1. Eu și prietenii mei la grădiniță 2. Familia mea 3. Casa mea 4. Ce fructe și legume gustoase! 5. Ce multe animale! 6. O zi din viața mea 7. Cele patru anotimpuri 8. Plaiul meu Acte de vorbire: • Formule de salut la întâlnire și la despărțire; • răspunsuri la salut; • formule de adresare; • formule de prezentare (autoprezentare și prezentare a cuiva); • formule de mulțumire; • identificare de persoane, obiecte, ființe; • oferirea de informații despre propria persoană; • cererea de informații cu privire la obiect, persoană, însușiri; • oferirea de răspunsuri; • descriere de obiecte; • exprimare de atitudini și sentimente; • exprimarea cantității; • instrucțiuni. Elemente de construcție a comunicării: Enunțul: Organizarea structurală a enunțului	Activități: • recunoașterea anumitor sunete, grupuri de sunete, a cuvintelor în propoziții simple, prin executarea acțiunilor potrivit sarcinii; • recepționarea la auz a unităților lexicale, a propozițiilor simple, scurte (cu și fără suport vizual) și îndeplinirea indicațiilor cadrului didactic; • selectarea, ordonarea unor obiecte/imagini, persoane, conform sarcinilor propuse, din mesajul audiat; • asocierea enunțului audiat cu o imagine; • sistematizarea cuvintelor audiate, potrivit sarcinii; • semnalarea prin mișcări/răspuns nonverbal sau verbal scurt a înțelegerii enunțului audiat; • exerciții de înțelegere a sensului întrebărilor/ răspunsurilor audiate; • exerciții de înțelegere a mesajului unui dialog audiat; • realizarea unor acțiuni simple de aranjare/poziționare a obiectelor/imaginilor, conform instrucțiunilor; • exerciții de înțelegere a instrucțiunilor de tipul "ascultă și găsește/ arată/ repetă/ unește/ încercuiește/ colorează" etc.; • exerciții de tipul <i>da/nu</i>; <i>adevărat / fals</i>; • desenarea unor imagini, modelarea unor obiecte/vietăți, potrivit mesajului audiat, • jocuri didactice de recunoaștere, identificare, selectare etc. cu utilizarea fișelor de lucru/cardurilor cu imagini; • exerciții de utilizare a fișelor de lucru/cardurilor cu imagini; • mesaje prezentate succint; • audierea unor înregistrări în format CD/ din cărți sonore, pe

poezii, cântece, pe teme uzuale.	(model de vorbire). Propoziția simplă. Exprimarea afirmativă, negativă; enunțiativă, interogativă. Vocabular conform ariei tematice stabilite: exprimarea unor acțiuni, stări; denumirea obiectelor, a ființelor; exprimarea însușirilor, cantităților; desemnarea persoanelor; exprimarea coordonatelor acțiunii; redarea obiectului direct, indirect și a circumstanțelor; exprimarea raporturilor de coordonare și subordonare, a emoțiilor și a sunetelor din natură. Sunete, grupuri de sunete, accent, intonație. Dialog. Monolog/descriere	teme uzuale; • audierea unor poezii, simple și scurte (CD, mp3); • audierea unor cântece simple pentru copii în format mp3/mp 4; • vizionarea de secvențe video/de filme/desene animate în limba română; Produse: • reacții verbale sau nonverbale; • recepționare de întrebări/ răspunsuri la întrebări; • receptare de dialoguri simple și scurte; • înțelegerea de descrieri simple; • desene;
----------------------------------	---	--

Competența 2. Producerea de mesaje orale, demonstrând comportament verbal și nonverbal autonom în diverse contexte de comunicare

2.1 Pronunțarea unor sunete, grupuri de sunete specifice limbii române, izolat, în cuvinte, în enunțuri simple pe teme familiare. 2.2 Reproducerea unor enunțuri simple și scurte, pe teme uzuale, în bază de repere. 2.3 Numirea, numărarea, descrierea orală a unor obiecte, ființe din mediul apropiat, după mărime, culoare și formă. 2.4 Formularea răspunsurilor scurte la întrebări cu referire la propria	Contexte tematice: 1. Eu și prietenii mei la grădiniță 2. Familia mea 3. Casa mea 4. Ce fructe și legume gustoase! 5. Ce multe animale! 6. O zi din viața mea 7. Cele patru anotimpuri 8. Plaiul meu Acte de vorbire: • Formule de salut la întâlnire și la despărțire; • răspunsuri la salut; • formule de adresare; • formule de prezentare (autoprezentare și prezentare a cuiva); • formule de mulțumire;	• repetarea după profesor a sunetelor, grupurilor de sunete, cuvintelor/cuvintelor-rimă, enunțurilor simple, individual/în cor; • reproducerea formulelor de salut, de rămas bun, de prezentare, de mulțumire, de cerere de informații; • repetarea unei întrebări uzuale și a răspunsului la această întrebare; • reproducerea poeziilor scurte/cântecelor; • formularea răspunsurilor și a întrebărilor simple de identificare a unor obiecte, vietăți, persoane; • exerciții de construire a unor dialoguri simple (activitate în perechi) pe teme uzuale de comunicare; • descrierea unui obiect, a unei vietăți, persoane după anumite caracteristici; • descrierea unor imagini/carduri cu imagini pe teme uzuale; • prezentarea autoportretului realizat prin colaj/desen;
---	--	---

persoană, obiecte, ființe din imediata apropiere. 2.5. Formularea de întrebări scurte și simple în situații familiare, cu sprijinul profesorului. 2.6 Participarea cu interes la dialoguri simple, în situații de comunicare uzuale, cu respectarea regulilor de etichetă verbală. 2.7 Oferirea unor informații simple, punctuale, despre sine, obiecte, ființe, din mediul apropiat, cu susținerea cadrului didactic. 2.7 Oferirea unor informații simple, punctuale, despre sine, obiecte, ființe, din mediul apropiat, cu susținerea cadrului didactic.	• identificare de persoane, obiecte, ființe și stabilirea apartenenței; • oferirea de informații despre propria persoană; • cererea de informații cu privire la obiect, persoană, însușiri; • oferirea de răspunsuri; • descriere de obiecte; • exprimare de atitudini și sentimente; • exprimarea cantității; • instrucțiuni Elemente de construcție a comunicării: Enunțul: Organizarea structurală a enunțului (model de vorbire). Propoziția simplă. Exprimarea afirmativă, negativă; enunțiativă, interogativă. Vocabular conform ariei tematice stabilite: exprimarea unor acțiuni, stări; denumirea obiectelor, a ființelor; exprimarea însușirilor, cantităților; desemnarea persoanelor; exprimarea coordonatelor acțiunii; redarea raporturilor dintre cuvinte; exprimarea raporturilor de coordonare și subordonare, a emoțiilor și a sunetelor din natură. Sunete, grupuri de sunete, accent, intonație. Dialog. Monolog/descriere.	• exerciții de prezentare a unor informații despre obiecte ființe; • scurte relatări pe baza imaginilor, cu utilizarea întrebărilor de sprijin; • jocuri didactice de identificare, recunoaștere, selectare; • simularea unor jocuri de rol, după modelul propus; • recitarea expresivă a unor poezii simple și scurte, însoțită de gesturi; • interpretarea individuală și în grup a unor cântece însoțite de mișcări; • enumerarea obiectelor, vietăților reale/sau din imagine; • redarea ghidată a unor fragmente de povești cunoscute; • realizarea unor desene; • realizarea unor colaje din imagini/ fotografii/autocolante; Produse: • reacții verbale sau nonverbale; • enunțuri scurte și clare; • întrebări simple și scurte; • descrieri simple; • dialoguri în bază de repere; • recitare de poezii; • interpretări de cântece; • desene, imagini; • colaje; mini-postere etc.
Competența 3. Aprecierea elementelor specifice culturii limbii române, exprimând interes și respect pentru valorile culturii naționale		
3.1 Reproducerea de poezii, cântece, jocuri populare verbale scurte, care aparțin patrimoniului cultural românesc.	Contexte tematice: 1. Eu și prietenii mei la grădiniță 2. Familia mea 3. Casa mea 4. Ce fructe și legume gustoase!	Activități: • audierea și reproducerea unor poezii, cântece despre plaiul natal, sărbători și tradiții naționale, în limba română; • exerciții de audiere/vizionare a unor secvențe audio, video conform tematicii proiectate;

3.2 Recunoașterea unor elemente specifice ale culturii naționale (cântece, poezii, simboluri, sărbători tradiționale etc.). 3.3. Adoptarea unor norme de comportament verbal și nonverbal, specifice culturii române (formule de salut, de prezentare, adresare etc.). 3.4 Manifestarea interesului/curiozității pentru comunicare în limba română, în cadrul diverselor activități.	5. Ce multe animale! 6. O zi din viața mea 7. Cele patru anotimpuri 8. Plaiul meu Acte de vorbire: • Formule de salut la întâlnire și la despărțire; răspunsuri la salut; • formule de adresare; de mulțumire; • formule de prezentare (autoprezentare și prezentare a cuiva); • identificare de persoane, obiecte, ființe și stabilirea apartenenței; • oferirea de informații despre propria persoană; • cererea de informații cu privire la obiect, persoană, însușiri; • oferirea de răspunsuri; • descriere de obiecte; • exprimare de atitudini și sentimente; • exprimarea cantității; • instrucțiuni. Elemente de construcție a comunicării: Enunțul: Organizarea structurală a enunțului (model de vorbire). Propoziția simplă. Exprimarea afirmativă, negativă; enunțiativă, interogativă. Vocabular conform ariei tematice stabilite: exprimarea unor acțiuni, stări; denumirea obiectelor, a ființelor; exprimarea însușirilor, cantităților; desemnarea persoanelor; exprimarea coordonatelor acțiunii; redarea raporturilor dintre cuvinte, exprimarea raporturilor de coordonare și subordonare, a emoțiilor și a sunetelor din natură.	• recitarea unor poezii scurte și simple conform tematicii; • interpretarea unor cântece scurte și simple conform tematicii date; • activități cu utilizarea jocurilor populare verbale din folclorul copiilor; <i>acă, joacă tânără fetiță)</i> • activități de înscenare a dialogurilor cu respectarea formulelor de etichetă verbală (de adresare și de politețe); • participare la conversații tematice dirijate de profesor; • descrierea unor fotografii/imagini tematice; • prezentarea ghidată a unor informații tematice • interpretarea unei secvențe de dans popular; • încondeierea ouălor de Paști; • realizarea unor desene tematice; • realizarea unor colaje de imagini etc. Produse: • reacții verbale sau nonverbale; • enunțuri scurte și clare; • întrebări simple și scurte; • descrieri simple; • dialoguri în bază de repere; • recitare de poezii; • interpretări de cântece; • obiecte modelate; • confecționare de obiecte; • desene, imagini; • colaje; • mini-postere •
---	--	---

	Sunete, grupuri de sunete, accent, intonație. Dialog. Monolog/descriere	
La sfârșitul activităților de învățare a limbii române în grupa medie, copilul va fi capabil: • să recunoască și să reproducă sunete, unele grupuri de sunete, cuvinte în enunțuri simple și scurte, rostite clar și rar; • să recunoască denumirea unor cuvinte uzuale în enunțuri simple, articulate clar, însoțite de suport imagistic; • să distingă sensul global al unui mesaj simplu audiat/dialog, pe teme uzuale, în bază de repere, gesturi; • să sesizeze informații concrete dintr-un enunț simplu audiat, și să reacționeze verbal/nonverbal potrivit contextului mesajului audiat; • să denumească și să descrie după repere obiecte, ființe din universul apropiat; • să formuleze răspunsuri simple și întrebări scurte și simple în contexte uzuale; • să participe la dialoguri simple și scurte, utilizând formulele de etichetă verbală specifice limbii române; • să prezinte, în bază de repere, informații simple, înălțate logic, despre sine, obiecte, ființe; • să reproducă enunțuri scurte, poezii, cântece scurte, pe teme uzuale; • să sesizeze și să îndeplinească instrucțiunile simple ale cadrului didactic privind activitatea cotidiană; • să manifeste atenție, interes pentru învățarea limbii române și încredere în sine în procesul comunicării. manifestând ca atitudini specifice predominante: • atenție pentru receptarea mesajelor orale în limba română, în situații familiare; • interes pentru utilizarea limbii române în situații de comunicare cotidiene; • curiozitate pentru activitățile de învățare în limba română; • participare activă în contexte de comunicare uzuale; • atitudine pozitivă și respect pentru valorile culturii naționale.		

• **COMPONENTE STRUCTURALE ALE CONȚINUTURILOR DE ÎNVĂȚARE - GRUPA MARE**

CONTEXTE TEMATICE	ACTE DE VORBIRE	ELEMENTE DE CONSTRUCȚIE A COMUNICĂRII (aspect aplicativ, fără utilizarea metalimbajului)
1. Eu și prietenii mei la grădiniță 1.1 Salut! 1.2 Eu și prietenii mei! 1.3 La grădiniță 1.4 Vai, ce multe jucării! 1.5 Jucăria preferată 1.6 Hai, să ne jucăm!	Acte de vorbire: • Formule de salut la întâlnire și la despărțire; • răspunsuri la salut; • cererea de informații cu privire la o persoană, un obiect, la activitatea persoanei/un fapt; • oferirea de răspunsuri; • formule de prezentare (autoprezentare și prezentare a cuiva);	Nivelul sintactico-morfologic: A 1. Enunțul: Propoziția. Organizarea structurală a enunțului (în baza modelelor de vorbire). Propoziția simplă. Tipuri de propoziții și structura lor specifică: exprimarea afirmativă, negativă; enunțiativă, interogativă, exclamativă A.2. Exprimarea unei acțiuni, stări (verbul) • Modul indicativ: timpul prezent. Modul imperativ • Persoana, numărul verbului

1.7 Câte jucării ai? 2. Familia mea 2.1 Eu și familia mea 2.2 O familie frumoasă 2.3 Cine și ce face în familie 2.4 Ce ocupație au părinții? 2.5 Unde lucrează părinții? 3. Casa mea 3.1 Casa în care locuiesc 3.2 Camera mea 3.3 În bucătărie 3.4 Aranjăm masa 3.5 Ce bucate gustoase! 3.6 Poftă bună! 3.7 Cine vine în ospetie? 4. Ce fructe și legume gustoase 4.1 În livadă 4.2 Ce fructe dulci! 4.3 În grădina de legume 4.4 Mergem la piață 4.5 Preparăm salată 5. Ce multe animale! 5.1 În ospetie la bunici 5.2 În curtea bunicii 5.3 Cine trăiește în pădure? 5.4 Prietena mea Mimi 6. O zi din viața mea 6.1 Ce fac dimineața? 6.2 Mergem la plimbare	• stabilirea apartenenței; descriere de obiecte; • enumerarea, exprimarea cantității; • Cererea de informații și oferirea de răspunsuri cu privire la o persoană; un fapt, • identificare de persoane și stabilirea apartenenței; • descriere de persoane. • Solicitare de informații cu privire la obiecte; acțiuni/fapte; • oferirea de răspunsuri verbale; • prezentarea de informații despre alte persoane: • exprimare de urări; • formule de mulțumire; • Cererea de informații cu privire la anumite obiecte/lucruri, persoane, acțiuni; • oferirea de răspunsuri; • solicitarea cuiva să facă ceva (ordine); • exprimare de atitudini și sentimente; • cererea de identificarea a ceva; • descriere de obiecte/fructe; • Cererea de informații cu privire la anumite vietăți/ființe, activități; • exprimarea de răspunsuri verbale și nonverbale; • prezentarea/descrierea vietăților. • Cererea de informații cu privire la anumite obiecte, activități din regimul zilei, stări; • exprimarea de răspunsuri verbale și nonverbale;	• Verbele neregulate a vrea (exersarea contextuală a valorilor) B.1 Denumirea obiectelor, a ființelor (substantivul). • Genul, numărul substantivului • Cazurile substantivului (cazul nominativ, cazul acuzativ cu și fără prepoziții). Articularea substantivelor • Articolul substantival hotărât și nehotărât (forme și utilizare la nominativ) B. 2 Exprimarea însușirilor, calităților (adjectivul). • Genul și numărul adjectivelor • Acordul adjectivului cu substantivul determinat • Topica adjectivului • Gradul comparativ (de superioritate) B.3 Exprimarea persoanei (pronumele). • Persoana, genul și numărul. • Desemnarea persoanei (pronumele personal): <i>noi, voi</i> • Indicarea apropierii sau depărtării: <i>acesta/aceasta,</i> • Exprimarea întrebării/interogației (pronumele interogativ: <i>câți? câte? când?</i>) B.4 Exprimarea cantității (numeralul). • Numeralul cardinal (5 - 10) B.5 Exprimarea coordonatelor acțiunii – spațiu, timp, modalitate (adverbul). • Exprimarea modului: <i>bine</i>; a timpului: <i>dimineața, seara, primăvara, vara, toamna, iarna</i>; a locului: <i> aici, acolo</i> B.6 Exprimarea obiectului direct, indirect și a circumstanțelor (prepoziția). <i>sub, cu</i> B.7 Exprimarea raporturilor de coordonare și subordonare (conjuncția) B.8 Exprimarea emoțiilor și a sunetelor din natură (interjecția) Nivelul semantico-lexical • Vocabular. Cuvinte care denumesc obiecte, persoane, ființe, însușiri, acțiuni, din aria tematică propusă. Minim lexical. Însușirea a 100 – 125 de unități lexicale/cuvinte, în modele de vorbire (Anexa 1).
---	---	---

6.3 <i>Vreau să fiu sănătos</i> 6.4 <i>Ce te doare?</i> 7. Cele patru anotimpuri 7.1 <i>Anotimpuri și culori</i> 7.2 <i>Cum e timpul?</i> 7.3 <i>Cu ce mă îmbrac?</i> 7.4 <i>Unde mergem în vacanță?</i> 7.5 <i>Ce iau cu mine în vacanță?</i> 8. Plaiul meu 8.1 <i>Patria mea - Republica Moldova</i> 8.2 <i>Am un plai ca din poveste</i> 8.3 <i>Colindăm, colindăm iarna</i> 8.4 <i>De ziua ta, mămică!</i> 8.5 <i>Din folclorul copiilor</i>	• prezentarea de informații despre sine și alte persoane; • Cererea de informații cu privire la anumite obiecte, activități, stări; • exprimarea de răspunsuri; • oferirea de informații despre propria persoană; • Solicitarea de informații cu privire la un obiect, persoană; • oferirea de răspunsuri; • identificare de persoane, obiecte, ființe • prezentarea de informații despre sine și alte persoane; • descriere de obiecte; • exprimare de atitudini și sentimente;	Nivelul fonetic • Sunetele specifice limbii române. Articularea vocalelor [ă, â, î]; a consoanelor [d, t, n], urmate de e, i, a unor grupe de sunete specifice limbii române (<i>ge, gi, ce, ci, che, chi</i>), a diftongilor <i>oa, ea, ie</i>. • Pronunțarea corectă a sunetelor în diverse poziții. Accentuarea corectă a cuvintelor. Modelarea intonației. Conținuturile de învățare (tematice și lingvistice) sunt prezentate în acte de vorbire/modele de vorbire (abordare funcțional-comunicativă) (Anexa 2, 3) Dialogul. Dialogul se realizează prin formulare de întrebări/răspunsuri scurte și simple în contexte familiare. Monologul. Descrierea orală a obiectelor, vietăților, și a persoanelor cunoscute. Alcătuirea orală a unor texte simple. *Notă: La nivelul fiecărei grupe se indică numai fenomenele lingvistice noi. Reactualizarea unităților lingvistice însușite anterior se subînțelege.
Texte recomandate: <i>Bună dimineața</i>, Anatol Ciocanu; <i>Dimineața</i>, <i>Educatoarea</i>, <i>Mingea</i>, <i>Joacă-te</i>, <i>copile!</i>, Gr. Vieru; <i>Pisicuțul</i>, Petru Cărare; <i>Păpușa</i>, Mihai Ungureanu; <i>Bicicleta</i>, Ion Vatamanu; <i>Sunt copil ca fiecare</i>, Adrian Păunescu; <i>Zidarul</i>, <i>Omul de zăpada</i>, Liviu Deleanu; <i>Buburuza</i> (folclor); <i>Ursul</i>, Victor Pânzaru; <i>Inima mea</i>, C. Dragomir; <i>Portret</i>, V. Romaniuc; <i>Lăcrimioara</i>, C. Dragomir; <i>Cu cine seamăn eu?</i>, Petru Cărare; <i>Familia</i>, Gr. Vieru; <i>Cine știe</i>, C. Dragomir; <i>Noi</i>, Manole Neagu; <i>Casa noastră</i>, Gr. Vieru; <i>Măicuța mea</i>, Mihai Roman; <i>Pâinea</i>, Gr. Vieru; <i>Mâncăm sănătos</i>, Anatol Ciocanu; <i>Măi cireșule de mai</i>, Simion Ghimpu; <i>Legumele</i>, Anatol Ciocanu; <i>În graiul lor</i>, Marcela Peneș; <i>Poezia cocoșului</i>, Gr. Vieru; <i>Curcanul</i>, Ion Vatamanu; <i>Ursul</i>, V. Romanciuc; <i>Somnoroase păsărele</i>, Mihai Eminescu; <i>Mi-e drag</i>, <i>La nuci</i>, C. Dragomir; <i>Ursulețul</i>, Aureliu Busuioc; <i>Zebra</i>, <i>Iepurașul</i>, V. Romanciuc; <i>Cum se spală ariciorii</i>, Gr. Vieru; <i>La circ</i>, Efim Tarlapan; <i>Săpunul</i>, Ianoș Țurcanu; <i>Cât e ora</i>, Liviu Deleanu; <i>Ce noroc</i>, C. Dragomir; <i>Sunt curat ca ghiocelul</i>, Gr. Vieru; <i>Zilele săptămânii</i>, C. Dragomir; <i>Plaiul meu</i>, Gr. Vieru; <i>Țara</i>, Leonida Lari; <i>Primăvară</i>, Ludmila Sobetchi; <i>Iată, vine Anul Nou</i>, Gr. Vieru; <i>Cu semănatul</i>, Iulian Filip; <i>Steaua sus răsare</i>, <i>Astăzi s-a născut Hristos</i>, Soare, tu ești primăvara, Anatol Ciocanu; <i>De ziua ta, mămică!</i>, Emilia Plugaru; <i>Rădăcina</i>, V. Romanciuc; <i>Datorie</i>, Dumitru Matcovschi; <i>Paparudă</i>, <i>Lună</i>, <i>Așa e toamna totdeauna</i>, P. Cărare; <i>Anotimpurile</i>, Anatol Ciocanu; <i>Culorile anului</i>, Gr. Vieru; <i>Vine iarna</i>, Liviu Deleanu; <i>Toamna</i>, Ion Vatamanu; <i>Rândunica</i>, George Coșbuc; <i>Garderoba anului</i>, Ion Anton etc. Folclor: Din folclorul copiilor. Proverbe, ghicitori. Plugușorul. Cu semănatul/Sorcova. Colinde. Frământări de limbă. Numărători. <i>Pisicuță, pis, pis, pis</i> (folclor); <i>Curcubeul</i>; <i>Găina cerne făina</i>; <i>Vine, vine primăvara</i> etc.		

4.3 GRUPA PREGĂTITOARE

- Unități tematice

Unități de competențe	Unități de conținut	Activități de învățare și produse educaționale recomandate
Competența 1. Receptarea mesajelor orale în diferite situații de comunicare, manifestând atenție, interes și atitudine pozitivă în procesul de învățare a limbii române		
1.1 Identificarea sunetelor și a unor grupuri de sunete specifice limbii române și a cuvintelor în enunțuri simple rostite cu claritate. 1.2 Recunoașterea denumirii unor obiecte, ființe, acțiuni, în enunțuri scurte, pe teme cunoscute, rostite cu claritate. 1.3 Distingerea semnificației globale a unor mesaje scurte, rostite cu claritate, pe teme uzuale, cu și fără repere. 1.4 Recunoașterea auditivă a unor informații concrete dintr-un enunț simplu audiat, articulat cu claritate, prezentat cu și fără repere. 1.5 Exprimarea reacției adecvate la un enunț audiat/întrebare/instrucțiune scurtă, rostită cu claritate, însoțită de gesturi.	Contexte tematice: 1. Eu sunt la grădiniță 2. Eu și familia mea 3. Casa mea 4. Mijloace de transport 5. Anotimpurile anului 6. Preferințe 7. Locuiesc în Republica Moldova 8. La revedere, grădiniță! Acte de vorbire: • Formule de salut la întâlnire și la despărțire; • răspunsuri la salut; • formule de adresare; • formule de prezentare; • formule de mulțumire; • identificare de persoane, obiecte, ființe; • oferirea de informații despre propria și altă persoană; • cererea de informații cu privire la obiect, persoană, însușiri, acțiuni; • alegerea unei informații despre obiecte, persoane; • oferirea de răspunsuri; • descriere de obiecte; • caracterizare de persoane; • exprimare de atitudini și sentimente;	Activități: • recunoașterea anumitor sunete, grupuri de sunete, a cuvintelor în enunțuri simple, prin executarea acțiunilor potrivit sarcinii; • recepționarea la auz a enunțurilor simple (cu și fără suport vizual) și îndeplinirea însărcinărilor cadrului didactic; • selectarea, ordonarea obiectelor, imaginilor, persoanelor, acțiunilor, potrivit criteriilor indicate, din mesajului audiat; • asocierea mesajului audiat cu o imagine; • sistematizarea cuvintelor/imaginilor dintr-o serie dată, potrivit sarcinii; • semnalarea prin mișcări/răspuns nonverbal sau verbal scurt a înțelegerii mesajului audiat; • exerciții de înțelegere a sensului întrebărilor/răspunsurilor audiate; • exerciții de înțelegere a mesajului unui dialog audiat; • realizarea unor acțiuni simple de aranjare/poziționare selectare a obiectelor/imaginilor, conform instrucțiunilor. • exerciții de înțelegere a instrucțiunilor cadrului didactic și executarea lor conform sarcinii; • exerciții de determinare a valorii de adevăr a unei propoziții de tipul <i>da/nu</i>; <i>adevărat / fals</i>;

	• formulare de rugăminți; • exprimarea dorinței; • exprimarea cantității și enumerarea; • permisiuni; • instrucțiuni. Elemente de construcție a comunicării: Enunțul: Organizarea structurală a enunțului (model de vorbire). Propoziția simplă. Exprimarea afirmativă, negativă; enunțiativă, interogativă. Vocabular conform ariei tematice stabilite: exprimarea unor acțiuni, stări; denumirea obiectelor, a ființelor; exprimarea însușirilor, cantităților; desemnarea persoanelor; exprimarea coordonatelor acțiunii; redarea raporturilor dintre cuvinte; exprimarea raporturilor de coordonare și subordonare, a emoțiilor și a sunetelor din natură. Sunete, grupuri de sunete, accent, intonație. Dialog. Monolog/descriere	• redarea prin desen a unui mesaj audiat; • jocuri didactice de recunoaștere, identificare, selectare, asociere etc. cu utilizarea fișelor de lucru/cardurilor cu imagini; • exerciții de utilizare a fișelor de lucru/cardurilor cu imagini; • mesaje prezentate succint; • audierea unor înregistrări în format CD/ din cărți sonore, pe teme cunoscute; • audierea unor poezii, simple și scurte (CD, mp3); (CD, mp3); • audierea unor cântece simple pentru copii în format mp3/mp4; • vizionarea de secvențe video/de filme/ desene animate/povești în limba română; • etc. Produse: • reacții verbale sau nonverbale; • recepționare de întrebări/ răspunsuri la întrebări; • receptare de dialoguri simple și scurte; • înțelegerea de descrieri simple; • desene etc.
Competența 2. Producerea de mesaje orale, demonstrând comportament verbal și nonverbal autonom în diverse contexte de comunicare		
2.1 Articulația unor sunete, grupuri de sunete specifice limbii române, în cuvinte, enunțuri, contexte cunoscute. 2.2 Reproducerea literală a unor informații/ poezii/ cântece scurte, cu/fără repere. 2.3 Numirea, numărarea, descrierea orală a unor obiecte, ființe, persoane din mediul apropiat, cu/fără repere.	Contexte tematice: 1. Eu sunt la grădiniță 2. Eu și familia mea 3. Casa mea 4. Mijloace de transport 5. Anotimpurile anului 6. Preferințe 7. Locuiesc în Republica Moldova 8. La revedere, grădiniță!	• repetarea după profesor a sunetelor, grupurilor de sunete, cuvintelor/cuvintelor-rimă, enunțurilor, individual/în cor; • reproducerea unor formule uzuale: de salut, de rămas bun, de prezentare, de mulțumire, de cerere de informații, de identificare; • reproducerea unor mesaje scurte, a unor poezii, cântece; • formularea răspunsurilor și a întrebărilor

2.4 Formularea răspunsurilor la întrebări cu referire obiecte, ființe, persoane, din mediul apropiat. 2.5. Formularea de întrebări scurte unui interlocutor în contexte de comunicare uzuale. 2.6 Participarea cu interes la dialoguri, în contexte de comunicare cunoscute, cu respectarea regulilor de etichetă verbală. 2.7 Oferirea/prezentarea unor informații simple, înlănțuite logic, despre sine, obiecte, ființe, cu sau fără repere. 2.8 Manifestarea curiozității pentru schimbul de mesaje în limba română cu diverși interlocutori.	Acte de vorbire: • Formule de salut la întâlnire și la despărțire; • răspunsuri la salut; • formule de adresare; • formule de prezentare; • formule de mulțumire; • identificare de persoane, obiecte, ființe și stabilirea apartenenței; • oferirea de informații despre propria și altă persoană; • cererea de informații cu privire la obiect, persoană, însușiri, acțiuni; • alegerea unei informații despre obiecte, persoane; • oferirea de răspunsuri; • descriere de obiecte; • caracterizare de persoane; • exprimare de atitudini și sentimente; • formulare de rugăminți; • exprimarea dorinței; • exprimarea cantității și enumerarea; • permisiuni; • instrucțiuni. Elemente de construcție a comunicării: Enunțul: Organizarea structurală a enunțului (model de vorbire). Propoziția simplă. Exprimarea afirmativă, negativă; enunțiativă, interogativă. Vocabular conform ariei tematice stabilite: exprimarea unor acțiuni, stări; denumirea obiectelor, a ființelor; exprimarea însușirilor, cantităților; desemnarea persoanelor; exprimarea coordonatelor acțiunii; redarea raporturilor dintre cuvinte; exprimarea raporturilor de coordonare și	simple de identificare a unor obiecte, vietăți, persoane, acțiuni; • exerciții de construire a unor dialoguri (activitate în perechi, în grup) pe teme de comunicare cunoscute; • descrierea unor obiecte, vietăți, persoane, acțiuni după anumite caracteristici; • descrierea unor imagini/carduri cu imagini pe teme cunoscute; • prezentarea familiei realizată prin colaj/desen (arborele genealogic); • activități de relatare a unor informații despre obiecte, ființe, persoane, acțiuni; • scurte relatări pe baza imaginilor, cu/fără repere; • jocuri didactice de identificare, recunoaștere, selectare, asociere, completare; • simularea unor jocuri de rol; • simularea unor situații concrete de comunicare pe teme uzuale; • recitarea unor poezii simple și scurte, cu alternarea ritmului și a intonației; • interpretarea individuală și în grup a unor cântece însoțite de mișcări și mimă; • enumerarea obiectelor, vietăților, persoanelor reale/sau din imagine; • dramatizarea/teatralizarea unor scene simple din povești, snoave cunoscute; • realizarea unor desene, imagini; • realizarea unor colaje din imagini/fotografii/autocolante; • realizare de mini-postere etc. Produse: • reacții verbale sau nonverbale; • enunțuri scurte și clare;
--	--	---

	subordonare, a emoțiilor și a sunetelor din natură. Sunete, grupuri de sunete, accent, intonație. Dialog. Monolog/descriere	• întrebări simple și scurte; • descrieri simple; • dialoguri simple și scurte; • recitare de poezii; recital de poezii; • interpretări de cântece; • desene, imagini; • colaje; mini-postere etc.
Competența 3. Aprecierea elementelor specifice culturii limbii române, exprimând interes și respect pentru valorile culturii naționale		
3.1. Recunoașterea, în contexte de comunicare cunoscute, a unor elemente ale culturii naționale (cântece, poezii, simboluri, personaje, sărbători tradiționale etc.). 3.1 Reproducerea de texte și jocuri populare verbale, care aparțin patrimoniului cultural românesc. 3.3 Adoptarea unor norme de comportament verbal și nonverbal, specifice culturii române (formule de salut, de prezentare, de adresare, de exprimare a bucuriei și satisfacției etc.). 3.4. Manifestarea interesului/ curiozității pentru învățarea limbii române și descoperirea unor aspecte ale culturii naționale.	Contexte tematice: 1. Eu sunt la grădiniță 2. Eu și familia mea 3. Casa mea 4. Mijloace de transport 5. Anotimpurile anului 6. Preferințe 7. Locuiesc în Republica Moldova 8. La revedere, grădiniță! Acte de vorbire: • Formule de salut la întâlnire și la despărțire; răspunsuri la salut; • formule de adresare; formule de prezentare; • formule de mulțumire; • identificare de persoane, obiecte, ființe și stabilirea apartenenței; • oferirea de informații despre propria și altă persoană; • cererea de informații cu privire la obiect, persoană, însușiri, acțiuni; • alegerea unei informații despre obiecte, persoane; • oferirea de răspunsuri; • descriere de obiecte; caracterizare de persoane;	Activități: • audierea și reproducerea unor poezii, cântece din folclorul copiilor, despre plaiul natal, sărbători și tradiții, în limba română; • exerciții de audiere/vizionare a unor secvențe audio, video conform tematicii proiectate; • recitarea unor poezii scurte și simple conform tematicii; • interpretarea unor cântece scurte și simple conform tematicii date; • activități cu utilizarea jocurilor populare verbale din folclorul copiilor (<i>Podul de piatră</i>); • activități de înscenare a dialogurilor cu adresare de felicitări și urări, specifice culturii românești; • participare la conversații tematice dirijate de profesor; • descrierea unei sărbători/tradiții naționale; • prezentarea succintă a unor informații tematice; • înscenarea unor secvențe din povești/snoave populare; • modelarea unor vase din lut; • realizarea unor desene tematice;

	• exprimare de atitudini și sentimente; • formulare de rugăminți; exprimarea dorinței; • exprimarea cantității și enumerarea; • permisiuni; • instrucțiuni. Elemente de construcție a comunicării: Enunțul: Organizarea structurală a enunțului (model de vorbire). Propoziția simplă. Exprimarea afirmativă, negativă; enunțiativă, interogativă. Vocabular conform ariei tematice stabilite: exprimarea unor acțiuni, stări; denumirea obiectelor, a ființelor; exprimarea însușirilor, cantităților; desemnarea persoanelor; exprimarea coordonatelor acțiunii; redarea raporturilor dintre cuvinte; exprimarea raporturilor de coordonare și subordonare, a emoțiilor și a sunetelor din natură. Sunete, grupuri de sunete, accent, intonație. Dialog, Monolog/descriere	• creare unor colaje de imagini; • realizare de mini-postere tematice; • realizare de excursii tematice; etc. Produse: • reacții verbale sau nonverbale; • enunțuri scurte și clare; • întrebări simple și scurte; • descrieri simple; • dialoguri simple și scurte; • recitare de poezii; • recital de poezii; • interpretări de cântece; • obiecte modelate; • desene, imagini; • colaje; • mini-postere; • etc.
<i>La sfârșitul activităților de studiere a limbii române în grupa pregătitoare, copilul va fi capabil:</i> • să recunoască și să reproducă sunete, unele grupuri de sunete, cuvinte în enunțuri simple rostite cu claritate. • să identifice sensul unor cuvinte uzuale, în fluxul verbal, însoțit de suport imagistic; • să distingă sensul global al unui mesaj audiat/dialog, într-un context de comunicare uzual, în bază de repere; • să sesizeze informații concrete din enunțuri audiate pe teme familiare și să reacționeze verbal/nonverbal potrivit contextului mesajului audiat; • să descrie după repere obiecte, ființe, persoane din imediata apropiere; • să formuleze răspunsuri și întrebări simple în contexte uzuale; • să participe la dialoguri simple și scurte, utilizând formulele de etichetă verbală specifice limbii române; • să prezinte, cu sau fără repere, informații simple, înălțuite logic, despre sine, obiecte, ființe, persoane; • să reproducă mesaje scurte, poezii, cântece, jocuri populare verbale ca elemente ale culturii naționale; • să sesizeze și să îndeplinească instrucțiunile cadrului didactic; • să manifeste interes pentru învățarea limbii române și schimbul de mesaje în limba română. <i>manifestând ca atitudini specifice predominante:</i> • atenție pentru receptarea mesajelor orale în limba română, în contexte de comunicare cunoscute;		

• interes pentru schimbul de informații/mesaje în limba română; • interes pentru utilizarea limbii române în situații de comunicare cunoscute și încredere în sine în procesul comunicării; • curiozitate pentru activitățile de învățare în limba română; • participare activă în diferite contexte de comunicare; • atitudine pozitivă și respect pentru valorile culturii naționale.

• **COMPONENTE ALE CONȚINUTURILOR DE ÎNVĂȚARE – GRUPA PREGĂTITOARE**

CONTEXTE TEMATICE	ACTE DE VORBIRE	ELEMENTE DE CONSTRUCȚIE A COMUNICĂRII (aspect aplicativ, fără utilizarea metalimbajului)
1. Eu sunt la grădiniță 1.1 <i>Bună dimineața, dragă grădiniță!</i> 1.2 <i>Ce zi e azi?</i> 1.3 <i>Îmi place să mă joc</i> 1.4 <i>Învățăm să numărăm</i> 2. Eu și familia mea 2.1 <i>Despre familia mea</i> 2.2 <i>Așa e familia mea</i> 2.3 <i>Duminica în familie</i> 2.4 <i>Ziua mea de naștere</i> 3. Casa mea 3.1. <i>Unde locuiești?</i> 3.2. <i>Cum e la noi acasă?</i> 3.3. <i>Ce este și unde este?</i> 3.4. <i>Facem ordine</i> 4. Mijloace de transport 4.1 <i>Transportul de pasageri</i> 4.2 <i>Cu ce mergem la grădiniță?</i> 4.3 <i>Atenție! Traversăm strada!</i> 4.4 <i>Cu ce călătorim în vacanță?</i>	Acte de vorbire: • Formule de salut la întâlnire și la despărțire; • răspunsuri la salut; • formule de adresare; • formule de prezentare; • formule de mulțumire; • identificare de persoane, obiecte, ființe și stabilirea apartenenței; • oferirea de informații despre propria și altă persoană; • cererea de informații cu privire la obiect, persoană, însușiri, acțiuni; • alegerea unei informații despre obiecte, persoane; • oferirea de răspunsuri; • descriere de obiecte; • caracterizare de persoane; • exprimare de atitudini și sentimente; • formulare de rugăminți; • exprimarea dorinței; • exprimarea cantității și enumerarea; • permisiuni;	Nivelul sintactico-morfologic: A 1. Enunțul: propoziția. Organizarea structurală a enunțului (în baza modelelor de vorbire). Propoziția simplă. Tipuri de propoziții și structura lor specifică. • Exprimarea afirmativă, negativă • Exprimarea enunțiativă, interogativă, exclamativă A.2. Exprimarea unei acțiuni, stări (verbul) • Modul indicativ: timpul prezent, timpul trecut (perfectul compus), timpul viitor (forma I) (forma afirmativă și negativă) • Modul imperativ • Persoana, numărul verbului • Verbele neregulate <i>a trebui, a putea</i> (exersarea contextuală a valorilor) B.1 Denumirea obiectelor, a ființelor (substantivul). • Genul, numărul substantivului • Cazurile substantivului: cazul nominativ, cazul acuzativ cu și fără prepoziții.. Articulația substantivelor • Articolul substantival hotărât și nehotărât (forme

5. Anotimpurile anului 5.1 <i>A venit iarna</i> 5.2 <i>Vine, vine primăvara</i> 5.3 <i>Vară, bine ai venit!</i> 5.4 <i>Îmi este dragă toamna</i> 6. Preferințe 6.1 <i>Ne jucăm împreună</i> 6.2 <i>Îmi place sportul</i> 6.3. <i>Mergem la circ</i> 6.4. <i>Îmi plac poveștile/ desenele animate</i> Locuiesc în Republica Moldova 7.1 <i>Prin Moldova</i> 7.2 <i>Orașul Chișinău</i> 7.3 <i>Am un plai ca din poveste</i> 7.4 <i>Sărbători și tradiții: Sorcova/Semănatul, Paștele</i> 7.5 <i>Povești populare, snoave</i> 7.6 <i>Din folclorul copiilor</i> 8. La revedere, grădiniță! 8.1 <i>Eu despre mine</i> 8.2 <i>Recit, cânt și vorbesc în limba română</i> 8.3. <i>Iată ce am învățat la grădiniță!</i>	• instrucțiuni.	și utilizare la nominativ) B. 2 Exprimarea însușirilor (adjectivul). • Genul și numărul adjectivelor • Acordul adjectivului cu substantivul determinat • Adjective variabile și adjective invariabile • Topica adjectivului • Gradul comparativ (de superioritate, de inferioritate), • Gradul superlativ (absolut realizat cu adverbul foarte) B.3 Exprimarea persoanei (pronumele). • Persoana, genul și numărul. Formele accentuate și neaccentuate • Desemnarea persoanei (pronumele personal: <i>ei/ele</i>) • Exprimarea întrebării/interogației (pronumele interogativ: <i>cu cine? pe cine? cu ce?</i>) B.4 Exprimarea cantității (numeralul). • Numeralul cardinal (10- 20) B.5 Exprimarea coordonatelor acțiunii – spațiu, timp, modalitate (adverbul). Exprimarea modului: <i>bine, repede, încet, bine, rău</i>; a timpului: <i>azi</i> B.6 Exprimarea obiectului direct, indirect și a circumstanțelor (prepoziția). B.7 Exprimarea raporturilor de coordonare și subordonare (conjuncția): <i>dar</i> B.8 Exprimarea emoțiilor și a sunetelor din natură (interjecția) Nivelul semantico-lexical • Vocabular. Cuvinte care denumesc obiecte, persoane, ființe, însușiri, acțiuni, corespunzătoare ariei tematice specificate. Cuvinte cu sens opus.
--	---	---

		Minimum lexical. Însușirea a 125 – 150 de unități lexicale/cuvinte, în modele de vorbire (Anexa 1). Nivelul fonetic • Sunetele specifice limbii române. Articularea vocalelor [ă, â, î]; a consoanelor [d, t, n], urmate de e, i, , a unor grupe de sunete specifice limbii române (ge, gi, ce, ci, che, chi), a diftongilor diftongilor oa, ea, ie, iu, io etc., triftongilor (ioa, eai, eau, iai, iau, iei, oai). • Pronunțarea corectă a sunetelor în diverse poziții. Accentuarea corectă a cuvintelor. Modelarea intonației. Conținuturile de învățare (tematice și lingvistice) sunt prezentate în acte de vorbire/modèle de vorbire (abordare funcțional-comunicativă) (Anexa 2, 3) Dialogul Dialogul se realizează prin formulare de întrebări/răspunsuri scurte și simple în contexte cunoscute. Monologul. Descrierea orală a obiectelor, imaginilor și a persoanelor cunoscute. Alcătuirea orală a unor texte simple. *Notă: La nivelul fiecărei grupe se indică numai fenomenele lingvistice noi. Reactualizarea fenomenelor însușite anterior se subînțelege.
--	--	---

Texte recomandate: *Casa*, Anatol Ciocanu; *Numărătoarea*, L.Deleanu; *Ziua mea*, *Darul cel mai bun*, V.Romanciuc; *Maioul*, *Costumul*, Ion Anton; *Troleibuzul*, Efim Tarlapan; *Avionul*, Ion Diordiev; *Semaforul*, *Ghidul care face din ochi*, *Trenul*, Constantin Dragomir; *Rică Semaforică*, Tirus Știrbu; *Anotimpurile*, Grigore Vieru; *Iarna*, Ianoș Țurcanu; *Gerul*, C. Dragomir; *Zi de iarnă*, Liviu Damian; *Vine iarna*, Petre Cărare; *Primăvara*, Liviu Deleanu; *Primăvara*, Fl. Mugur; *Se-ntorc cocostârcii*, L.Deleanu; *Ghiocelul*, Mihail Garaz; *Narcisul*, Ion Diordiev; *Liliacul*, C. Dragomir; *Vara*, Dului Zamfirescu, *Iunie, te-am așteptat*, Mihai Ungureanu; *Toamna*, Elena Dragoș; *Toamnă târzie*, P. Cărare; *Toamna*, George Coșbuc; *Mulțumim!* Ianoș Țurcanu; *Mama ți-a luat creioane*, P. Cărare; *Cum te cheamă*, Mihai Ungureanu; *Cine cântă*, C. Dragomir; *Dorința cărții*, Ion Diordiev; *La bibliotecă*, C. Dragomir; *Cartea*, Gheorghe Ciocoi; *În oraș, la Chișinău*, D. Matcovschi; *Floare pentru mama*, Iulian Filip; *Sorcova*, *De paști*, Elena Farago; *Plaiul meu*, Gr. Vieru; *Lumina vieții*, M.Ungureanu; *Limba noastră*, Gr. Vieru, *Pâinea*, C.Dragomir; *Lie, ciocârlie*, *Melcul supărat*, *Susai*; *Eu n-o să mă despart*, D.Matcovschi; *Acasă*, Iulian Filip; *Copiii planetei Pământ*, Aurel Ciocanu; *Codrule!* Gh. Blănaru; *Ciocârlia*, V.Romanciuc; *Joc de copii*, Aurel Ciocanu; *La revedere, grădiniță*, Filip Mironov; *Carte nouă*, Vasile Lebedinschi etc.

Folclor: Din folclorul copiilor. Proverbe, ghicitori. Plugușorul. Cu semănatul/Sorcova. Colinde. Frământări de limbă. Numărători.

V. SUGESTII METODOLOGICE

Procesul de organizare și desfășurare a activităților didactice proiectare în *Curriculum* este de natură complexă, având drept scop formarea competențelor de comunicare în limba română, dezvoltarea abilităților de a vorbi românește, familiarizarea cu aspectele definitorii ale culturii, obiceiurilor și tradițiilor neamului.

În acest sens se reclamă o pregătire temeinică teoretico-practică a cadrului didactic. Iată de ce în proiectarea și organizarea demersului didactic la limba română profesorul va ține cont de aspectele metodologice determinante/fundamentale ale concepției curriculare:

- Învățarea se axează pe **orientarea funcțional-comunicativă**, care presupune organizarea procesului de învățare ca model al exercițiului de comunicare. Copiii folosesc limba simulând comunicarea reală, în situații concrete de viață, și astfel o învață.

Activitățile comunicative de *receptare orală/audierea* și de *producere (orală)/vorbirea*, sunt realizate integral/în complex pe tot parcursul învățării, sunt indispensabile pentru orice activitate interactivă.

- Organizarea și desfășurarea demersului didactic se realizează prin **activități integrate**. Activitățile integrate de *educație a limbajului și a comunicării* în limba română au o *unitate tematică* și cuprind competențele și conținuturile specifice cursului, experiențele de învățare, resursele educaționale, prin transcenderea granițelor/întrepătrunderea dintre două sau mai multe domenii: *educație literar-artistică, educație muzicală, educație plastică etc.*

Unitatea tematică a activității integrate reprezintă un instrument de organizare conexională a conținuturilor (în funcție de temă) și constituirea deprinderilor și abilităților copilului.

- **Educația lingvistică – formarea limbajului și a comunicării este centrată pe copil și nu pe materie**, aceasta urmând să îndeplinească sursa de atingere a competențelor specificate.
- Procesul de învățare este unul pozitiv, realizat prin activități experiențiale. **Învățarea prin experiență**, învățarea naturală, acțională se obține din interacțiune cu ceilalți, din propriile experiențe, atunci când cel ce învață este direct implicat într-un eveniment și învață „prin a face”.

- Se recomandă ca pe durata tuturor fazelor de învățare a limbii, să se folosească, pe cât este posibil, mai multe canale de învățare, pentru a putea realiza **învățarea multisenzorială** prin *auz, văz, pipăit, gust, miros și mișcare*.
- Aplicarea pe scară largă a **metodelor activ-participative**, renunțarea la o metodă dominantă în favoarea unei varietăți metodologice, care să vină în întâmpinarea diverselor nevoi ale copiilor.
- Extinderea folosirii unor metode care solicită componentele relaționale ale activității didactice.
- Temele vor fi abordate într-o **manieră ludică**, fiind utilizate diverse tipuri de jocuri didactice, conversația, explicația, simularea/role-play, interviul, brainstormingul, explozia stelară, colajul, proiectul etc. prin care copiii vor învăța ușor și cu plăcere, noțiuni de limbă și cultură română.
- Procesul educațional trebuie **să asigure șanse egale fiecărui** copil, să promoveze un învățământ diferențiat de instruire. **Individualizarea învățării**, personalizarea demersului solicită adaptarea didactică a procesului instructiv la particularitățile individuale ale copilului (ritmul lui propriu de instruire).

Pentru a realiza un proces didactic eficient de învățare a limbii române trebuie să se țină cont de nivelul de posedare a limbii, stilurile de învățare ale tuturor copiilor din grupă (*vizual, auditiv, tactil-chinestezic*), iar mijloacele de învățare să fie selectate potrivit fiecărui nivel și stil.

Nu mai puțin importantă în identificarea necesităților individuale ale copiilor este și cunoașterea tipurilor de inteligență (*verbal-lingvistică, vizual-spațială, logico-matematică, corporală/chinestezică, interpersonală, naturalistă, muzicală/ritmică, intrapersonală, emoțională, existențială*). Teoria inteligențelor multiple (H. Gardner) nu vizează conținuturile învățării, ci modul de interacțiune pe care îl adoptă cadrul didactic cu copiii, maniera în care profesorul va acorda sprijin personalizat fiecărui copil pentru ca el să înregistreze performanțe.

- *Curriculumul* acordă o atenție specială **activităților didactice comune părinți-copii**. Părinții sunt tratați, pe de o parte, ca subiecți ai procesului de învățământ, pe de altă parte, în calitate de coparteneri ce participă împreună cu cadrele didactice în procesul de învățare pentru atingerea competențelor proiectate.

Activitățile comune părinți-copii contribuie la stimularea procesului de învățarea limbii române, cultivarea dragostei și a respectului față de tradițiile culturale ale limbii-țintă, cunoașterea și valorificarea lor.

- **Mediul familial** joacă un rol foarte important în formarea motivației pentru învățarea limbii române, favorizând procesul de formare/dezvoltare a limbajului în limba-țintă. Familia este cea care contribuie la stimularea comunicării copilului în limba română, prin extinderea procesului de învățare a limbii române în mediul familial și social, deschizându-le astfel calea spre utilizarea limbii în activități cotidiene, sociale.
- Învățarea limbii române se estinde și în activitățile de regim. Activitățile de regim desemnează momentele regimului zilnic la interval de timp aproximativ stabilite: *sosirea copiilor, gimnastica matinală, întâlnirea de dimineață, dejunul, deprinderile de igienă personală, deprinderile de ordine și disciplină, activități transdiscilinare, masa de prânz, plimbări în aer liber, somnul de zi, gimnastica după somnul de zi, proceduri de călire, gustarea, cina, plecarea acasă*. Activitățile de regim se realizează în limba română. Pentru fiecare activitate de regim sunt utilizate modele de vorbire și activități didactice specifice. De exemplu, pentru sosirea la grădiniță sunt utilizate modele verbale: *Bună dimineața! Bună ziua! Bine ați venit la grădiniță!* etc. și activități didactice precum jocul didactic: *Învățăm să salutăm*.
- **Imersiunile lingvistice/culturale** sunt activități didactice ce presupun „plonjarea”, aflarea cât mai îndelungată a celor ce realizează procesul de instruire lingvistică într-un mediu propice însușirii limbii-țintă, în cazul nostru al limbii române, fără a fi în contact cu limba de comunicare din mediul social al audientului. Metoda imersiunii se bazează pe dezvoltarea, extensiunea instruirii lingvistice în activități non-formale și informale, ținând cont de specificul sociocultural existent. Imersiunea lingvistică va amplifica competența comunicativă în limba română a copiilor. Ea prevede crearea diverselor situații de comunicare, discuții, simulări/jocuri de rol, înscenări etc., toate fiind realizate prin activități interactive cu implicarea tuturor participanților.

Imersiunile culturale sunt modalități de familiarizare a copiilor cu obiceiurile și tradițiile definitorii ale culturii naționale. Imersiunile sunt organizate lunar și

contribuie la dezvoltarea abilităților de comunicare orală în limba română, la crearea de automatisme în utilizarea structurilor de bază ale limbii române, prin învățarea cântecelor, a poeziilor, poveștilor, snoavelor etc.. Se poate propune o gamă largă de imersiuni culturale cum ar fi cele *dramatizarea poveștilor, legendelor, teatrul poetic, înscenarea de obiceiuri și tradiții etc.*

VI. SUGESTII DE EVALUARE

Evaluarea este o parte integrantă a procesului de instruire în baza *Curriculumului*, care permite luarea unor decizii de reglare, ameliorare și perfecționare a activității didactice. Evaluarea este conceptualizată ca:

- un proces (nu un produs), deci o activitate etapizată, desfășurată în timp;
- vizează domenii și probleme mult mai complexe (competențe, conținuturi, strategii, situații de învățare);
- implică un șir de măsurări, comparații, aprecieri (deci, judecăți de valoare), pe baza cărora se pot adopta anumite decizii menite să optimizeze activitatea didactică la ore, în ultimă instanță, rezultatele obținute.

În procesul evaluării performanțelor atinse de către copii cadrul didactic trebuie să țină cont de *specificul* acestei activități, iar **obiectivele de evaluare** trebuie să conțină: *comportamentul pe care copilul trebuie să-l afirme (ce?); în ce condiții (cum?); la ce nivel de performanță (cât?).*

Evaluarea se realizează prin diverse metode: *jocul didactic, conversația, observarea, fișe individuale/teste, analiza produselor activității* (desene, colaje, aplicații, propoziții alcătuite, povestioare compuse etc.), *portofoliul* (care include produse ale copilului realizate în timp, date despre copil, notițe ale observărilor, fișă de evaluare a copilului, fișe individuale/teste etc.).

Informația colectată îi va permite cadrului didactic să fixeze evoluția copilului. Dinamica dezvoltării copilului poate fi stabilită prin completarea sistematică de către cadrul didactic a *Fișelor progresului personal*, de exemplu, după fiecare temă din conținuturile comunicative.

Fișa progresului personal al copilului

	Realizează cu susținere	Realizează cu o mică susținere din	Realizează fără susține

	ea totală a cadrului didactic	partea cadrului didactic	rea cadrulu i didacti c
Comprehensiune orală			
Înțelege instrucțiunile de lucru. De exemplu: <i>Încercuiește! Unește! Colorează!</i>			
Înțelege instrucțiunile unui joc. De exemplu: <i>Sculați-vă! Așezați-vă!</i>			
Înțelege 3 întrebări simple. De exemplu: <i>Cum te cheamă? Ce ești? Câți ani ai?</i>			
Înțelege 4 întrebări adresate la tema studiată. De exemplu: <i>Ce animal este acesta? De ce culoare este? Unde locuiește? Cum face?</i>			
Însoțește înțelegerea prin gesturi adecvate.			
Exprimare orală			
Poate spune <i>Bună ziua! La revedere!</i>			
Poate spune o propoziție simplă: <i>Mă cheamă...</i>			
Poate spune câți ani are.			
Poate spune cum se simte.			
Poate număra până la 10.			
Poate numi 4 culori sau mai multe.			
Poate spune <i>Vă rog! Mulțumesc!</i>			
Poate spune 2 propoziții legate între ele. De exemplu: <i>Aceasta este o minge. Mingea este roșie.</i>			
Sugestii metodologice			
Aprecieri generale			
Cadrul didactic _____ data _____ semnătura _____			

Bibliografie

1. Avram M., Sala M. *Faceți cunoștință cu limba română*. Cluj: Editura Echinocțiu, 2001.
2. Barbăneagră A., Cucu L., Petrenco L. ș.a. *Învățarea limbii române după modelul simultanietății cu prima limba*. Ghid metodologic. Chișinău: GraficDesign, 2015.
3. Barbăneagră A., Cucu L., Petrenco L. ș.a. *Curriculum de învățare a limbii române după modelul simultanietății cu prima limba (preșcolari)*. Nivelul A1.1. ANTEM. Chișinău: Grafic Design, 2016.
4. Barbăneagră A., Cucu L., Petrenco L. ș.a. *Nicu și Leanca învață limba română*. Manual. (cu CD). ANTEM. Chișinău, Tipografia Centrală, 2016.
5. Barbăneagră A., Cucu L., Petrenco L. ș.a. *Nicu și Leanca învață limba română*. Carduri cu imagini, 500 de carduri, (cu CD). Tipografia Centrală, 2016.
6. Barbăneagră A., Cucu L., Petrenco L. ș.a. *Învățăm împreună limba română: Culegere de povești, snoave și povestiri (cu CD)*. (ANTEM). Chișinău: Tipografia Centrală, 2016.
7. Barbăneagră A., Cucu L., Petrenco L. ș.a. *Învățăm împreună limba română: Culegere de poezii și cântece (cu CD)*. ANTEM. Chișinău: Tipografia Centrală, 2016.
8. Barbăneagră A., Petrenco L. *Pronunțăm și vorbim românește*. Curs de fonetică practică. Chișinău, 2013.
9. Balint M. *Metodica activităților de educare a limbajului în învățământul preșcolar. Didactica limbii și literaturii române*. Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca, 2008.
10. Bocoș Mușata-Dacia. *Instruirea interactivă: repere axiologice și metodologice*. Iași: Polirom, 2013.
11. Bolboceanu Aglaida *Accesul, relevanța și calitatea educației în instituțiile de educație timpurie*. Chișinău: Lexon-Prim, 2014.
12. Cadrul European Comun de Referință pentru Limbi. Predare, învățare, evaluare. Strasbourg, 2018, https://www.coe.int/t/dg4/linguistic/source/cefr_moldave.pdf
13. Callo T. *Educația lingvistică*. Chișinău, 2009.
14. Constantinovici E., Bărbuță I., Cucu L., Cojocaru A., Callo T. *Predarea și învățarea limbii prin comunicare*. Ghidul profesorului. Chișinău, 2003.

15. Cucu L., Barbăneagră A., Petrenco L., Zavadschi A. ș.a. *Interacționăm și comunicăm: Situații de comunicare, Jocuri didactice, Jocuri de rol, Acte de vorbire*. Chișinău: Tipografia „Bons Offices”, 2014.
16. Hobjilă A. *Elemente de didactică a limbii și literaturii române pentru ciclul primar*. Iași: Editura Junimea, 2007.
17. Hobjilă A. *Elemente de didactică a activităților de educare a limbajului (etapa preșcolarității)*. Iași: Institutul European, 2008.
18. *Ghid pentru implementarea metodologiei CLIL învățământul primar*. Galați, 2016.
19. Milancovici S. *Didactica predării limbii române*. București, 2013.
20. Molan V., Bizdună M. *Pedagogia învățământului primar și preșcolar. Didactica limbii și literaturii române*. București, 2006.
21. Pamfil A. *Didactica limbii și literaturii române (pentru învățământul în limbile minorităților naționale), gimnaziu*. Cluj: Editura: Dacia, 2000.
22. Platon E. (coord.) ș.a. *Procesul de predare/învățare a limbii române ca limbă nematernă (RLNM) la ciclul primar*. Suport de curs. Cluj-Napoca: Casa Cărții de Știință, 2011. <http://rlnm.didacticalimbiiromane.ro/platforma-online/>
23. Platon E., Sonea I., Vilcu D. *Manual de limba română ca limbă străină (RLS). A1-A2*. Cluj-Napoca: Casa Cărții de Știință, 2012.
24. Platon E., Sonea I., Vilcu D. *Caiet de exerciții la limba română ca limbă străină. (RLS). A1+*. Cluj-Napoca: Casa Cărții de Știință, 2012.
25. Predarea-învățarea interactivă centrată pe elev. / L. Sarivan, R. Maria Gavrilă, D. Stoicescu ș.a. București: Educația 2000+, 2009.
26. Oprea Cr.-L. *Strategii didactice interactive*. București: Editura Didactică și Pedagogică, 2007.
27. Sâmișăian, Florentina. *O didactică a limbii și literaturii române: provocări actuale pentru profesor și elev*. București: Art, 2014.
28. Șerbănescu A. *Cum gândesc și cum vorbesc ceilalți. Prin labirintul culturilor*. Iași: Polirom, 2007.
29. Vrânceanu M., Turchină T. ș.a. *1001 idei pentru o educație timpurie de calitate. Ghid pentru Educatori*. Chișinău: Centrul Educațional Pro Didactica, Chișinău, 2013.
30. Vărășmaș E., Guranda O., Vrânceanu M. ș.a. *Educație timpurie individualizată*. UNICEF – Moldova. Chișinău: Editura Cartier, 1999.

Site-uri utile:

- <http://invat.antem.org/>
- <http://bilingual.antem.org/>
- <http://www.dprp.gov.ro/elearning/>
- <http://rlnm.didacticalimbiromane.ro/platforma-online/>
- <http://lex.justice.md/viewdoc.php?action=view&view=doc&id=362694&lang=1>
- http://video.elearning.ubbcluj.ro/?page_id=538
- <http://www.creeaza.com/didactica/didactica-pedagogie/fundamentarea-teoretica>
- www.copilul.ro/legende-si-povestiri-religioase
- <http://www.parinti.com/>
- <http://www.povesti-pentru-copii.com/>
- <http://www.romanianvoice.com/>
- <http://fiseprescolari.blogspot.md/>
- <http://junior.clopotel.ro/galerie-clopotel-junior>
- <http://traditiidinromania.ro/category/legende>
- www.universdecopil.ro/
- <http://www.101languages.net/romanian/moldovan>
- <http://www.linguasnet.com/>

Anexa 1.

MINIMUM LEXICAL FINAL

Grupa medie	Grupa mare	Grupa pregătitoare
75 – 100	100-125	125-150
A: aceasta, acesta, apă, alb, albastru, afară, a avea, acasă B: balon, băiat, a bea, brad, bun, bunic, bunică C: cal, cartof, capră, cămașă, câine, cântec, a cânta, ceai, ceapă, ceașcă, cinci, cizme, cocoș, coș, cub, covor, curte D: da, a dansa, doi, dulap,	A: acolo, acru, a aduce, aici, ardei, antreu, aragaz, a arunca, avion, autobuz B: caisă, brânză, biscuit, bomboană, bucătărie, bucătăreasă, C: cameră, cap, carne, cald, casă, căciulă, a căuta, ceainic, cireasă, ciorap, cizme, colindă, constructor, a culege, cuțit, curte, a cumpăra	A: adresă, a alege, an, animal, a arăta, arici, afară, ață B: baie, bicicletă, blană, bolnav, bogat, brad, bloc, bucurie, broască, bun C: cadou, cald, capitală, carte, castrav, căuta, a chema, copac, centru, cincisprezece, circ cipici,, a citi, coadă, colindă, copil, copt, a creșt, cuminte, cuptor, curat, D: a dăru, drapel, a descălța, doisprez, a dori, a dezlega, a dormi, drag,

dulce E: eu, el, ea, F: farfurie, fată, frumos, a fi, G: galben, găină, grădiniță, gustos, H: I: iepure Î: a îmbrăca, a încălța J: L: lingură, a locui, M: mamă, mare, masă, mașină, măr, a mânca, măștișor, mic, minge, medic, morcov, mulțumesc, multe N: negru, nu O: P: pantaloni, pantofi, pară, patru, pâine, păpușă, pisică, poezie, poveste, prună, pat, polițist, pui R: rochie, roșie, roșu S: sală, scaun, supă, Ș: șofer T: tată, trei, tricou, tu Ț: U: unu, urs V: vacă, verde, vulpe Z:	D: dădacă, a (se) dezbrăca, deștept, dimineață, a desena, dormitor, a dura E: educatoare F: a face, familie, față, a felicita, felicitare, frate, frig, frigider, fructe, furculiță, fular G: găscă, geantă, H: I: iarnă Î: a (se) îmbrăca J: jucărie L: lapte, legume, linguriță, a lua, a lucra, lup M: mare, maro, magazin, mână, mobilă, a merge, munte N: noi, nouă, nucă, O: oaie, ochelari, opt, ou P: parc, patrie, pădure, pălărie, piață, picior, a-i plăcea, plăcintă, plimbare, pește, porc, prosop, primăvară, poftim, a pune, R: rață, a repara S: salată, salon, , săpun, scurtă, a (se) scula, seară, soră, a (se) spăla, spital, strugure, suc Ș: salată, șase, șapte, seară, șlapi, a șterge T: terci, toamnă, a trăi, tren, U: ureche, unt V: varăvânzător, veveriță, vișină, voi, a vrea, a veni, Z:, zece	douăzeci, a dura, a (se) duce E: ei, ele, elefant F: fereastră, fericire, fierbinte, frig, fugi, G: a găsi, ghete, gras, grădină, glob, ghiocel, gură, H: harnic I: iarbă, a iubi Î: a împodobi, a se încălzi, înghețată, învățător a înflori, a se întoarce J: a (se) juca, L: labă, leneș, livadă, a lega, leu, lup, M: maiou, mânășă, maimuță, mână, mustață, munte, miere, murdar, N: nas, noapte, nepot, nepoată, a ni O: optsprezece, oraș P: paisprezece, pasăre, pahar, papă, patrie, părinte, a ploua, pri R: rău, rece, a repeta S: sac, sanie, sărbătoare sat, sănătate, sărbători, scump, scurt, a sări, se Ș: șaisprezece, șaptesprezece, școală T: tablou, a tăia, tigrul, treisprezece, a se topi Ț: țară U: ușă, unsprezece V: varză, vază, vapor, vesel vitamină, a vizita Z: zăpadă, zebra, zi, zi de naștere
---	--	--

***Notă:** La nivelul fiecărei grupe se indică numai cuvintele noi. Reactualizarea unităților lexicale/lexicului însușit anterior se subînțelege.

Anexa 2.

ACTE DE VORBIRE PE GRUPE

Grupa medie 4 - 5	Grupa mare 5 - 6	Grupa pregătitoare 6 - 7
Acte de vorbire: - Formule de salut la întâlnire <i>Bună dimineața! / Bună ziua!</i> - Răspunsuri la salutul de întâlnire <i>Bună dimineața! / Bună ziua! /</i>	Acte de vorbire: - Formule de salut la întâlnire <i>Bună! / Salut! Bună seara!</i> - Răspunsuri la salutul de întâlnire <i>Bună! / Salut! Bună seara!</i>	Acte de vorbire: - Formule de adresare <i>Doamnă educatoare!</i> <i>Dragă,bunică, mamă etc.</i> - Formule de prezență (autoprezentare)

- Formule de salut la despărțire <i>La revedere!</i> - Formule de adresare <i>Maria! Ion!</i> - Formule de prezentare (autoprezentare) <i>(Eu) Sunt + prenume</i> <i>Eu sunt Elena.</i> - Formule de prezentare a cuiva <i>El/ea este + prenume</i> <i>El este Dan. Ea este Dana.</i> - Formule de mulțumire <i>Mulțumesc!</i> - Identificări de obiecte, ființe, persoane <i>Acesta este un urs. Aceasta este o pisică.</i> <i>El este Sergiu. Ea este Corina.</i> - Descriere de obiecte/vietăți <i>balon alb, mașină mare, pisică albă</i> - Cererea de informații privind obiecte (a cere identificarea a ceva) <i>Ce este acesta? Ce este aceasta?</i> <i>Ce ai (tu)?</i> - Răspuns la cerere. Oferirea de răspunsuri verbale și nonverbale <i>Acesta este un cub. Aceasta este o mașină.</i> - Cererea de informații cu privire la un obiect/lucru <i>Ce ai?</i> - Oferirea de răspunsuri verbale și nonverbale <i>Eu (nu) am un balon.</i> <i>Eu (nu) am o minge.</i> - Cererea de informații cu privire la un fapt <i>Ai un balon? Ai o minge?</i> - Răspuns la cerere <i>Da, (am).</i> <i>Nu (am).</i> - Cererea de informații cu privire la o persoană	- Formule de prezentare (autoprezentare) <i>Mă cheamă + prenume</i> <i>Mă cheamă Sorina.</i> - Formule de prezentare a cuiva <i>El/ea este + profesie</i> <i>El este medic.</i> <i>Ea este educatoare.</i> - Identificări de persoane <i>Acesta este tata. Aceasta este mama.</i> - Stabilirea apartenenței <i>Bunicul meu. Bunica mea.</i> - Descriere de obiecte <i>balon mare și verde, mașină mică și roșie</i> - Descriere de persoane, acțiuni <i>frate harnic, soră frumoasă</i> - Cererea de informații privind obiecte, însușiri (a cere identificarea a ceva) <i>Cum este cubul? Cum este mașina?</i> <i>Cum este calul? Cum este vaca?</i> - Răspuns la cerere. Oferirea de răspunsuri verbale și nonverbale <i>Cubul este galben. Mașina este roșie.</i> <i>Calul este o puternic. Vaca este mare.</i> - Cererea de informații privind identificarea unei persoane, caracteristici (a cere identificarea cuiva) <i>Cine este acesta? Cine este aceasta?</i> <i>Cum este bunicul tău? Cum este bunica ta?</i> - Răspuns la cerere. Oferirea	<i>Mă numesc Victor.</i> - Identificare de persoane. A cuiva să se identifice <i>Cine ești? Cum te cheamă?</i> - Identificare de persoane. A identificarea cuiva/a ceva <i>Cine este acesta/aceasta? Cum cheamă? Ce este aceasta/ac (profesie)?</i> - Oferirea de informații de propria și altă persoană (identificarea personală și a persoane) <i>Eu sunt Sandu. (Eu) am 6 ani. Învăț limba română.</i> <i>El este Victor. Victor are 5 ani. Este la grădiniță.</i> <i>Ea este Victoria. Victoria nu este la grădiniță. Ea este bolnavă, ea acasă.</i> - Oferirea/transmiterea informații asupra capacității <i>Eu pot cânta/desena. El/ea poate vorbi în limba română.</i> - descriere de obiecte, acțiuni - caracterizare de persoane - Alegerea unei informații de obiecte, persoane/fapte <i>Cine?/Ce?/Unde?/Când? Cu ce? Cu ce? Cum este?</i> - Oferirea de răspunsuri <i>Sandu este la grădiniță. El vine la mama.</i> - Exprimare de atitudini și sentimente. A cere informații asupra atitudinilor și sentimentelor <i>Îți place sucul de roșii? Îți place merele? Ce îți place?</i> - Răspunsul asupra atitudinilor și sentimentelor <i>Îmi place vara./Îmi plac caisele.</i> - Formule de rugăminți/cereri (cererea permisiunii) <i>Pot intra/vorbi/pleca?</i>
---	---	---

<i>Cine ești tu?</i> <i>Cine este acesta? Cine este aceasta?</i> <i>El este Dan? Ea este Dana?</i> <i>Cine este el? Cine este ea?</i> - Răspuns la cerere. Oferirea de răspunsuri verbale și nonverbale <i>Eu sunt Victor.</i> <i>Acesta este tata. Aceasta este mama.</i> <i>El este Rică. Ea este Ana.</i> - Cererea de informații asupra unui fapt <i>Cine?/Ce?/Cum?/Unde?</i> - Exprimare de urări <i>Poftă bună!</i> - Exprimarea cantității și enumerarea (1- 5); - Instrucțiuni/ordine <i>Ascultați!</i> <i>Repetăți!</i> <i>Întrebați!</i> <i>Răspundeți!</i> <i>Cântați!</i> <i>Desenați!</i> <i>Colorați!</i> <i>Mâncați!</i>	de răspunsuri verbale și nonverbale <i>Acesta este (e) bunicul meu. El este harnic.</i> <i>Aceasta este (e) bunica mea. Ea este harnică.</i> - Cererea de informații cu privire la persoană <i>Ai o soră?</i> - Răspuns la cerere <i>Da, (am). Am.</i> <i>Nu (am). Nu, nu am.</i> - Oferirea de informații despre propria persoană <i>Eu sunt Corina./Mă numesc Corina. Am 6 ani.</i> - Oferirea de informații despre alte persoane <i>El este Victor./ Acesta este Victor.</i> <i>Victor are 5 ani./El are 5 ani.</i> - Cererea de informații asupra unui fapt <i>Cine?/Ce?/Unde? Cât? Câte?</i> <i>Cu cine? Cu ce? Cum este?</i> etc. - Exprimare de atitudini și sentimente <i>Îmi place vara./Îmi plac caisele.</i> - Exprimare de urări <i>La mulți ani!</i> - Exprimarea durerii <i>Mă doare capul./Mă dor urechile.</i> - Exprimarea cantității (5 - 10) - Instrucțiuni/ordine <i>Vorbiți! Puneți!</i> <i>Ridicați cartonașul!</i> <i>Nu vorbiți!</i> <i>Nu puneți!</i> <i>Nu ridicați cartonașul./</i> - A cere cuiva să facă ceva <i>(Te rog), închide ușa!</i>	- Răspunsul la permisiune <i>Poți!// Poți!</i> <i>Intră!//Vorbește!//Taci!</i> - Acordarea permisiunii <i>Da.</i> - Refuzul permisiunii <i>Nu! Nu se poate. Nu vorbi.</i> <i>cânta!</i> - Exprimarea dorinței <i>Vreau o ciocolată. Vreau lapte.</i> - A cere scuze <i>Scuze! Exprimare de urări</i> <i>Succes! Noroc! Sărbători fericite!</i> <i>Paște fericit! Crăciun fericit! Sărbători ușor!</i> - Exprimarea cantității enumerarea (11 – 20) - Instrucțiuni/ordine. <i>Priviți imaginea!</i> <i>Spuneți!</i> <i>Uniți!</i> <i>Găsiți!</i> <i>Arătați!</i> <i>Lucrați în perechi!</i> - A cere cuiva să facă ceva <i>Te rog), repetă cuvintele!</i> <i>(Te rog), strânge masa!</i>
---	--	---

	(Te rog), dă cartea!	
--	----------------------	--

***Notă:** La nivelul fiecărei grupe se indică numai actele de vorbire noi. Reactualizările actelor de vorbire însușite anterior se subînțelege.

Anexa 3.

Modele de vorbire

- Cine ești tu? - Cine este ea? Cine este el? - Ce ești tu? - Cine este aceasta? - Ce este aceasta?	- Eu sunt Nicu / Leanca. - Ea este Leanca. / El este copil. - Eu sunt băiat. / Eu sunt fată. - Aceasta este o educatoare. - Aceasta este o jucărie.
- Unde ești tu? - Unde este el/ea? - Cine este la grădiniță? - Unde este cartea?	- Eu sunt la grădiniță. - El/ea este la bunici. - El/ea este la grădiniță. - Noi suntem la grădiniță. - Ei sunt la grădiniță. - -Cartea este pe masă.
- Ce ai? / Ce jucărie ai? - Ce are el/ea? - Tu ai o minge?	- Eu am un avion / o păpușă. - El/ea are un tren / o jucărie / niște jucării. - Da, eu am o minge. / Nu, eu nu am o minge.
- Cum este floarea? - Cum sunt florile?	- Floarea este albă. - Florile sunt frumoase.
- Ce este acesta? - Ce este aceasta? - Ce sunt aceștia - Ce sunt acestea?	- Acesta este un urs / un tren. - Aceasta este o păpușă / o jucărie. - Aceștia sunt niște morcovi / pantofi. - Acestea sunt niște mese / tablouri.
- Câte scaune sunt? - Câți copii sunt la masă?	- Sunt 5 scaune. - La masă sunt trei copii.
- Ce vrei tu? - Ce vrea el/ea? - Ce vor ei/ele?	- Eu vreau înghețată / fructe. - El/ea vrea ceai / supă. - Ei/ele vor terci / legume.
- Ce faci tu? - Ce face el/ea? - Ce fac ei/ele?	- Eu desenez / citesc / mă îmbrac. - El/ea desenează / citește / se îmbracă. - Ei/ele desenează / citesc / se îmbracă.
- Îți place scurta?	- Da, îmi place scurta.

- Îți plac cireșile?	- Nu, nu-mi plac cireșile.
- Ce te doare?	- Mă doare capul. - Mă dor picioarele.
- Ce desenează Ion (el)? - Cum desenează? - Cu ce desenează?	- Ion desenează un tren / o mașină. - Ion desenează frumos. - Ion desenează cu acuarele.

Anexa 4.

Modele verbale și strategii didactice utilizate în activitățile de regim

Activitățile zilei	Modele verbale	Activități didactice
Sosirea copiilor	Bună dimineața! Bună ziua! Bine ați venit la grădiniță!	Joc didactic: <i>Învățăm să salutăm</i>
Gimnastica matinală	Ridicăm mâinile/brațele în sus. Mâinile/brațele sus! Dăm mâinile/brațele în jos. Mâinile/brațele jos! Mergem pe loc. Mergi pe loc. Mergem înainte. Mergi înainte. Ne întoarcem la dreapta. Ne întoarcem la stânga. Alergăm. Ne ridicăm în degete. Batem din palme.	- Joc didactic: <i>La stânga, la dreapta</i> - Repetăm versuri învățate: <i>Gimnastica veselă</i> (Copiii arată ambele mâini și execută mișcările sugerate de text. În timp ce arată mâinile și degetele, copiii fac mici rotații.) Mâinile am ridicat Sus-jos, sus-jos Și din palme batem Unu-doi, unu-doi Apoi capul îndreptăm Unu-doi, unu-doi Apoi spatele-aplecăm Unu-doi, unu-doi Tropa, tropa, mai vioi Batem din picioare, Jos-sus, jos-sus Noi vom crește mare.
Întâlnirea de dimineață	- Bună dimineața, Ionel. Ma bucur să te văd! - Bună dimineața, Maria. Ce bine că ești aici! - Bună, Natalia. Ce frumoasă ești azi!	- Explicația : <i>Cum salutăm atunci când venim la grădiniță...</i> - Exersarea dialogurilor de același tip - Învățăm poezia: <i>Bună dimineața!</i> Dimineața a sosit, Copilașii s-au trezit, Astăzi s-au sculat în zori, S-au spălat pe ochișori, Repejor s-au îmbrăcat Și la grădiniță au plecat.
	Poftă bună! Eu mănânc. Eu mănânc terci.	Formularea întrebărilor pentru un eventual dialog

Dejunul	Eu beau suc. Eu beau lapte. Mâncăm totul din farfurie! Mulțumesc pentru masă!	Conversație <i>La masă</i>
Deprinderi de igienă personală	Spălăm fața. Spălăm mâinile cu săpun. Ștergem fața cu prosopul. Eu spăl mâinile. Eu mă spăl pe față. Fața este curată. Mâinile sunt curate. Mă pieptăn cu pieptenele. Mă uit în oglindă.	Joc didactic: <i>Repetăm versuri învățate</i> – exerciții de memorare. * * * Mama mea m-a învățat Ca să fiu mereu curat, Serile și dimineața Să mă spăl pe mâini și față, Pe urechi mă spăl, pe gât E destul numai atât? Nu-i destul, căci peste zi Mă pot iarăși murdări.
Deprinderi de ordine și disciplină	Aranjăm scaunele. Punem scaunul la loc. Punem jucăriile în cutie.	- Joc didactic: <i>Facem ordine în sala grupei</i> - Joc didactic: <i>Învățăm să spunem „Te rog!”</i> - Repetăm versuri învățate: * * * <i>Mânuțe hărnicile</i> Am două mâini Și-s cu mine-ntotdeauna. Eu mă spăl pe față, Iar eu le spăl pe ele. Ele mă îmbracă-n hăinuțe, Iar eu le îmbrac în mănuși. Sunt mânuțe hărnicile Iar eu am grijă de ele.
Masa de prânz	Mergem la masă. Supa este fierbinte. Supa este rece. Ceaiul este fierbinte. Ceaiul este rece. Ciorba este gustoasă. Terciul este gustos. Nu vorbim la masă.	- Joc didactic: „<i>Ce avem voie să facem la masă? Ce nu avem voie să facem</i>”- reguli de comportare la masă - Alcătuirea dialogurilor prin analogie
Plimbări la aer liber	Mergem la plimbare.	- Jocuri și activități recreative - Joc distractiv: <i>Dacă vesel se trăiește</i> - Jocuri de rol
Somnul de zi	Mergem în dormitor. Ne dezbrăcăm. Ne culcăm în pat. Închidem ochii.	Povestirea
	Mergem la gimnastică. Ducem mâinile în părți. Punem mâinile pe piept.	- Joc didactic: 1, 2, 3 - <i>facem gimnastică!</i> - Repetăm versuri învățate:

Gimnastica după somnul de zi	Punem mâinile la brâu. uităm la dreapta. Ne uităm la stânga. Fluturăm din mâini.	* * * Sus mâinile curate, Apoi la piept lăsate, Apoi în părți duse, Și iar pe piept puse. De trei ori repetă așa: Unu, doi, trei, patru Unu, doi, trei, patru.
Proceduri de călire	Mergem afară. Mergem la plimbare. Respirăm adânc.	• Repetăm versuri învățate: * * * Cu mânuțele poc-poc, Cu picioarele trop-trop. Să sărim, să sărim Și un pic să ne-nvârtim La soare să ne privim.
Gustarea	Mâncăm un biscuit. Bem o cană cu lapte.	• Joc didactic <i>Ascultă și întreabă</i>
Cina	Mergem la cină. Eu am mâncat tot din farfurie. Eu am băut laptele din cană. Mulțumesc. Mulțumesc pentru masă.	• Răspunsuri la întrebări • Conversație dirijată
Plecarea acasă	Bună seara! La revedere!	• Explicația: <i>Cum salutăm când plecăm de la grădiniță</i> • Exersarea dialogurilor de același tip

ANEXA 5.

Pauze dinamice: poezii, jocuri, cântece

Bob-boc Boc-boc-boc Ploaia în umbrelă bate: – Pot să intru? – Nu se poate. Boc-boc-boc Ploaia în asfalt tot bate: – Pot să intru? – Nu se poate. Boc-boc-boc Ploaia în câmpie bate: – Pot să intru? – Da! Se poate!	<i>Copiii stau pe scaune, la mese și imită căderea picăturilor de ploaie. La întrebarea Pot să intru? dau din deget Nu se poate. În continuare bătând cu degetele în masă, imită căderea picăturilor în asfalt, cântă. La rostirea cuvintelor finale Da! Se poate! fac cu mâna în semn de chemare.</i>
* * * Cine vrea să crească mare Să se scoale în picioare.	<i>La primele cuvinte copiii se scoală în picioare și ridică mâinile în sus, sar ușor de pe un picior pe altul. Coboară mâinile în jos, apoi se așază.</i>

Și să bată-așa (<i>bat din picioare</i>). Vântul bate, toamna vine. Uite-așa (<i>bat din palme</i>). Noi copii deștepți vom fi Și începem iar a scrie Iaca-așa (<i>se așază</i>).	<i>imită o adiere de vânt și bat din palme. În final imită modul de scriere și se așază pe scaune.</i>	
* * * Am întins mână dreaptă, Am făcut o mare faptă, Apoi stânga tot așa Și te-ascult pe dumneata. Te ridici încetșor, Te rostogolești pe un picior, Îți privești colega ta, Bați din palme uite-așa.	<i>Copiii execută mișcări cu mâinile, cu palmele, cu degetele. Se ridică în picioare, sar de pe un picior pe altul, privesc colegii și bat din palme.</i>	
* * * Am întins mână dreaptă, O rotim încet o dată, Apoi stânga tot așa, Să vedem dacă-i putea. Ne uităm la dreapta Și apoi la stânga, Ne așezăm, ne-am odihnit Toți vom scrie îngrijit.	<i>Copiii se ridică în picioare și execută mișcări- rotații pe rând cu mâna dreaptă, apoi cu mâna stânga. Privesc la dreapta, apoi la stânga și se așază pe scaune.</i>	
<i>Varianta I</i> Dacă vesel se trăiește Dacă vesel se trăiește, bate-așa: 1 Dacă vesel se trăiește, bate-așa: 1 Dacă vesel se trăiește, Unul altuia zâmbește. Dacă vesel se trăiește, bate-așa: 1 Dacă vesel se trăiește, bate-așa: 2 Dacă vesel se trăiește, bate-așa: 2 Dacă vesel se trăiește, Unul altuia zâmbește. Dacă vesel se trăiește, bate-așa: 2	<i>Varianta II</i> Dacă vesel se trăiește, bate-așa: 3 Dacă vesel se trăiește, bate-așa: 3 Dacă vesel se trăiește, Unul altuia zâmbește. Dacă vesel se trăiește, bate-așa: 3 Dacă vesel se trăiește, bate-așa: 4 Dacă vesel se trăiește, bate-așa: 4 Dacă vesel se trăiește, Unul altuia zâmbește. Dacă vesel se trăiește, bate-așa: 4	<i>Varianta III</i> Dacă vrei să cânti cu mine, bate-așa: 1 Dacă vrei să cânti cu mine, bate-așa: 1 Dacă vrei să cânti cu mine, bate-așa: 1 Să știi muzica tu bine, Să știi muzica tu bine, bate-așa:
<i>Copiii stau pe scaune. La „unu” bat din palme, la „doi” bat cu palmele de genunchi, la „trei” bat cu picioarele în podea. La „patru” se repetă toate gesturile de la început.</i>		